ကျေးဇူးတော်ရှင်

ကမ္ဘာကျော် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားပြုစုတော်မူသော

သဒ္ဒသံခိပ်ကျမ်း

ဒုတိယအကြိမ်

မိခင်စာအုပ် အမှတ်(၄၀)

သဒ္ဒသံခိပ်လက်စွဲ

မာတိကာ

(၁) သန္ဓိပိုင်း

(၂) နာမ်ပိုင်း

(၃) အာချာတ်

(၄) ကိတ်ပိုင်း

(၅) တဒ္ဓိတ်ပိုင်း

(၆) သမာသ်ပိုင်း

(၇) ကာရကပိုင်း

သဒ္ဒသံခိပ်ကျမ်းပြီး၏။

------- * -------

သဒ္ဒသံခိပ်လက်စွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) သန္ဓိပိုင်း

(၁) ထွန်းတက်ဘုန်းရှိန်၊ လင်းလင်းထိန်၊ ဇိနိန်-နမာမိ။
(၂) သဒ္ဒါတတ်မှု၊ စာတတ်လှု၊ အတ္ထအမှန်သိ။
(၃) အနက်မြင်သန်၊ အကျင့်မှန်၊ နိဗ္ဗာန်မလွဲဘိ။
(၄) အက္ခရာ, ဝဏ္ဏ၊ ပုဒ်, ဝါကျ၊ ဂန္ထ, အစဉ်သိ။
(၅) အ, အံ, ဆုံးလစ်၊ လေးဆယ့်တစ်၊ နက်လှစ် ဝဏ္ဏဟူ။
(၆) အ, ဩ, ရှစ်တန်၊ သရမှန်၊ အသံ ဇာတိဟူ။
(၇) အ, က္က, ဥ, ကို၊ အသံတို၊ ခေါ်ဆို ရဿဟူ။
(၈) အာ, ဤ, ဦ, ဧ၊ ဩ, ငါးထွေ၊ အရှေ ဒီဃဟူ။
(၉) ရသ်, ဒီ, နှစ်ဆူ၊ သုံးစုံမူ၊ သံတူ သဝဏ္ဏ။
(၁၀) က, အံ, အဆုံး၊ သုံးဆယ့်သုံး၊ ခေါ်ထုံး ဗျဉ္ဇန။
(၁၁) က, မ, ဆုံးငြား၊ နှစ်ဆယ့်ငါး၊ ငါးပါးစု, ဝဂ္ဂ။
(၁၂) အံ, ဟုဆိုမူ၊ ဗျည်းဗိန္ဒု၊ နှိပ်မူ နိဂ္ဂဟိတ။

မူလ သညာရာသီ ပြီး၏။

------- * -------

**(ဥရ=ရင်၊ ကဏ္ဍ=လည်ချောင်း၊ တာလု= အာစောက်၊ မုဒ္ဓ=အာခေါင်၊
ဒန္တ=သွား၊ ဩဋ္ဌ=နှုတ်ခမ်း၊ နာသိကာ=နှာခေါင်း။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)**

(၁၃) ရင်, လည်, အာ, အာ၊ သွား, နှုတ်, နှာ၊ ဖြစ်ရာ ဌာန်ခုနစ်။

(ဇိဝှါမဇ္ဈ= လျှာလယ်၊ ဇိဝှေါပဂ္ဂ= လျှာဖျား၏အနီး၊ ဇိဝဂ္ဂ=လျှာဖျား၊ သကဋ္ဌာန= မိမိဌာန်။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၁၄) လျှာလယ်, လျှာဖျား၊ နီးအပါး၊ ဌာန်အား, ကရိုဏ်းလေး။

(သံဝုဋ= ဌာန်ကရိုဏ်းတို့၏ပိတ်ခြင်း၊ ဝိဝဋ= ဌာန်ကရိုဏ်းတို့၏ဖွင့်ခြင်း၊ ဖုဋ္ဌ= ဌာန်ကရိုဏ်းတို့၏ထိခြင်း၊ ဤသံဖုဋ္ဌ= ဌာန်ကရိုဏ်းတို့၏ စဉ်းငယ်ထိခြင်း။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၁၅) ပိတ်မှု, ဖွင့်မှု, ထိ, နှစ်ခု၊ ခေါ်မှု ပယတ်လေး။
(၁၆) ကဝဂ်, ပဉ္စ၊ အဝဏ်, ဟ၊ အဋ္ဌ, ကဏ္ဌဇာ။
(၁၇) စဝဂ်, ပဉ္စ၊ ဣဝဏ်, ယ၊ အဋ္ဌ တာလုဇာ။
(၁၈) ဋဝဂ်, ပဉ္စ၊ ရနှင့်ဠ, သတ္တ, မုဒ္ဓဇာ။
(၁၉) တဝဂ်, ပဉ္စ၊ လ, နှင့် သ၊ သတ္တ, ဒန္တဇာ။
(၂၀) ပဝဂ်, ပဉ္စ၊ ဥဝဏ္ဏ၊ သတ္တ, ဩဋ္ဌဇာ။
(၂၁) လည်-အာ, ဧ, ဟုတ်၊ ဩ, လည်-နှုတ်၊ သွား- နှုတ်, ဝ, ခရာ။
(၂၂) ဝဂ္ဂန်, ငါးခု၊ ဗျည်းပိန္ဒု၊ ခြောက်ခု, နှာခေါင်းမှာ။
(၂၃) ယ, ရ, လ, ဝ၊ အန္တဌာ၊ ငါးဖြာ ဝဂ္ဂန္တ။
(၂၄) ထိုနှင့်ယှဉ်ခါ၊ ဟ, ခရာ၊ ရင်မှာ မိန့်ဆိုကြ။
(၂၅) တာလုဌာန်ဖြစ်၊ ခရာရှစ်၊ ဖြစ်ကြောင်း လျှာလယ်မှီး။
(၂၆) မုဒ္ဓ ဌာန်ဖြစ်၊ ထိုခုနစ်၊ ဖြစ်ကြောင်း လျှာဖျားနီး။
(၂၇) ဒန္တ ဌာန်ဖြစ်၊ ထိုခုနစ်၊ ဖြစ်ကြောင်း လျှာဖျားတည်။
(၂၈) သည်မှကြွင်းမြင်၊ လေးရပ်တွင်၊ ဌာန်ပင် ကရိုဏ်းတည်း။

(၂၉) သံဝုဋ္ဌ-အ၊ ကြွင်းသရ၊ သ, ဟ, ဝိဝဋ္ဌဟူ။
(၃၀) ဝဂ်, မှာ ဖုဋ္ဌ၊ အန္တဋ္ဌ၊ ဤသံဖုဋ္ဌယူ။

ဌာန်၊ ကရိုဏ်း၊ ပယတ်ရာသီပြီး၏။

------- * -------

(သိထိလ= လျော့သောအသံ၊ ဓနိတ= ပြင်းသောအသံ၊ ဒီဃ= ရှည်သောအသံ၊ ရဿ= တိုသောအသံ၊ ဂရု= လေးသောအသံ၊ လဟု= ပေါ့သောအသံ၊ နိဂ္ဂဟိတ= ပိတ်သောအသံ၊ ဝိမုတ္တ= လွှတ်သောအသံ၊ သမ္ဗန္ဓ= ပုဒ်စပ်၍ ရွတ်သော အသံ၊ဝဝတ္ထိတ= ပုဒ်ဖြတ်၍ ရွတ်သောအသံ။ ။ အသံဆယ်ပါးဆောင်ပုဒ်။)

(၃၁) လျော့, ပြင်း, ရှည်, တို၊ လေး, ပေါ့, ဆို၊ ပိတ်သို့, လွှတ်, စပ်, ဖြတ်။
(၃၂) ဝဂ်တွင် ပ, တ၊ သိထိလ၊ ဒု, စ, ဓနိမှတ်။
(၃၃) ဒီ, သံယုဂ်, နှောင်း၊ ဗိန္ဒု, ဆောင်း၊ လေးတောင်း ဂရုဖတ်။
(၃၄) သံယုဂ်၏ရှေး၊ ဩ, နှင့် ဧး၊ အလေး ရဿမှတ်။
(၃၅) နိဂ္ဂဟိတ်မူ၊ အပိတ်ဟူ၊ ကြွင်းမူ အသံလွှတ်။

သဒ္ဒါဆယ်ပါးပြီး၏။

------- * -------

(၃၆) ဗိန္ဒုမှီရာ၊ ရှေ့၌သာ၊ နောက်မှာ ကျန်ဗျည်းများ။
(၃၇) သဒ္ဒအရာ၊ ကွစိ, ဝါ၊ လျော်ရာ ကျမ်းဆုံးသွား။
(၃၈) စကားဝိသေ၊ ဆိုတုံပေ၊ ပယ်လေ နက်တစ်ပါး။
(၃၉) ယှဉ်ဖက်, ပြန်ဖက်၊ ပယ်ရန်ထွက်၊ ကိံချက် အပြီးထား။

သာမညရာသီပြီး၏။

------- * -------

(လောပ= ချေသောသန္ဓိ၊ ဒီဃ= ဒီဃပြုသောသန္ဓိ၊ ရဿ= ရဿပြုသောသန္ဓိ၊ ဝုဒ္ဓိ= ဧဝုဒ္ဓိ, ဩဝုဒ္ဓိ, ပြုသောသန္ဓိ၊ အာဒေသ=သရကိုဗျည်း၊ ဗျည်းကိုသရပြုသောသန္ဓိ၊ ဝိကာရ=သရကို သရတစ်ပါး၊ ဗျည်းကို ဗျည်းတစ်ပါး ပြုသောသန္ဓိ၊ ပကတိ= ပကတိပြုသောသန္ဓိ၊ အာဂမ=လာသောသန္ဓိ၊ ဒွိဘာဝ=ဒွေဘော်ပြုသောသန္ဓိ၊ မဟာပဒေသ= အရာကျယ်စွာ ညွှန်းပြရာဖြစ်သော မဟာပဒေသသန္ဓိ။ ။သန္ဓိဆယ်ပါး ဆောင်ပုဒ်။)

(၄၀) အကြေ, ဒီဃ၊ ရဿ, ဝုဒ္ဓါ၊ အာဒေသာ၊ ဝိကာ, ပကတိ။
(၄၁) အာဂုမ်, ဒွေဘော်၊ ပဒေသော်၊ ဆယ်ပေါ် မျိုးသန္ဓိ။
(၄၂) သရနှစ်ထွေ၊ ရှေ့နောက်နေ၊ ချေလေတစ်ခုခု။
(၄၃) ဗိန္ဒု, နောက်တွင်၊ အဿမြင်၊ အသ်, လျှင် ကြေစမြဲ။
(၄၄) ဗိန္ဒု, နောက်တွင်၊ သရမြင်၊ ယင်းလျှင် ကြေစမြဲ။
(၄၅) ဧကသရ၊ ဗျည်းသုံးဝ၊ အစ, ကြေတစ်ခု။
(၄၆) သရငှင်း၊ ဗျည်းငှင်း၊ နှောင်းလျှင်, ကြေဗိန္ဒု။
(၄၇) စကားပြေတုံ၊ ဆန်းဂိုဏ်းကြုံ၊ လုံးစုံကြေသမှု။

လောပရာသီပြီး၏။

------- * -------

(၄၈) အကြေ, အပြု၊ နှစ်ခုအကျန်၊ ရဿမှန်၊ ဒီဃံအချို့ပြု။
(၄၉) စကားပြေညောင်း၊ ဆန်းဂိုဏ်းကောင်း၊ ဗျည်းနှောင်း ဒီဃပြု။
(၅၀) သံယုဂ် အာဂုမ်၊ ဆန်းဂိုဏ်ကြုံ၊ လုံးစုံရဿပြု။

ဒီဃ, ရဿ, ရာသီပြီး၏။

------- * -------

(၅၁) အပြု, အကြေ၊ နှစ်ထွေအကျန်၊ ဣ, ဥဝဏ်၊ နှစ်တန်ဧ, ဩ, ပြု။

(၅၂) သရမှရှေး၊ ဣ၀ဏ်, ဧ၊ ပြုရေးယ, ဗျည်းသိ။
(၅၃) ဥ၀ဏ်, ဩ, မူ၊ ၀, ပြုဟူ၊ ထိုတူ တိ, ၏-ဣ။
(၅၄) ဣ၀ဏ်, ဣယ၊ ပြုမြဲပြု၊ ဥ၀, ဥ၀ဏ်သိ။
(၅၅) ဂေါ, ၏-ဩ, ကို၊ အ၀, ဆို၊ ဣ, ကို-ဣ၀, သိ။
(၅၆) ဗျည်းရှေး-၀, ကို၊ ဩ, ပြုလို၊ သိ, ကို-ဩ, အာ, ပြု။
(၅၇) အ၀, ကိုမူ၊ ဩ, ဥ, ဟူ၊ ထိုတူလျော်တိုင်းပြု။
(၅၈) သရနောက်ရှိ၊ နိဂ္ဂဟိ၊ ပြုဘိ-ဒ, မ, ယ။
(၅၉) ၀ဂ်ဗျည်းနောက်ရှိ၊ နိဂ္ဂဟိ၊ ပြုဘိ၀ဂ္ဂန္တ။
(၆၀) ဗျည်းလျှင်နောက်ရှိ၊ နိဂ္ဂဟိ၊ ပြုဘိ ပရရုပ်။
(၆၁) ဧ၀နှင့်ဟိ၊ နောက်၌ရှိ၊ ပြုဘိ ရုံခါည။
(၆၂) ထိုနိဂ္ဂဟိ၊ နောက်ယရှိ၊ ပြုဘိအစုံည။

အာဒေသရာသီပြီး၏။

------- * -------

(၆၃) ဧ, ဩ, နှစ်ခု၊ အ, အပြု၊ ကြွင်းစုပါ၌လျောက်သိ။
(၆၄) ၀ဂ်တွင်ပထမ၊ နိ, နောက်ကျ၊ ဒုတိယဗျည်းပြု။
(၆၅) က, ကိုကားယ၊ ခ, ကို-ဆ၊ ဂ, ကို-ကကြီး,ပြု။
(၆၆) ယ, ဟ, နှစ်မူ၊ ပြန်ဖက်ယူ၊ ယမူ, ၀, လည်းပြု။
(၆၇) တ-ကိုကား-ဋ၊ ထ, ကို-ဌ၊ ဓ, ဟ, ပြန်ဖက်ပြု။
(၆၈) န, ကိုကား-ဏ၊ ရ, ကို-လ၊ ၀, မူ-ဗ, ဗျည်းပြု။
(၆၉) က, စ, ဋ, ပ၊ လေး၀ဂ္ဂနှင့်၊ လ, သ, နောက်ပေ၊ ယ,မြင်ထွေ၊ ပြုလေ-ပုဗ္ဗရုပ်။
(၇၀) ယ, နှင့်တွဲယှဉ်၊ တ, ၀ဂ်မြင်၊ အစဉ်-စ, ၀ဂ်ပြု။

(၇၁) ယ, နှင့်ယှဉ်က၊ ဏ, ရ, ဝ၊ ည, ယျ, ဗ္ဗ, ဗျည်းပြု။

ဝိကာရသန္ဓိပြီး၏။

------- ✳ -------

(၇၂) ထိုထိုသန္ဓိ၊ မလိုဘိ၊ ပကတိသာပြု။

ပကတိသန္ဓိပြီး၏။

------- ✳ -------

(၇၃) ပုဒ်၏တန်းဆာ၊ လျော်ကန်ရာ၊ လာပါရှစ်သရ။
(၇၄) ဂ, စ, တ, ဒါ၊ န, မ, ယာ၊ ရ, ဝါ, ဟ, နှင့်ဠ။
(၇၅) သရနှောင်းရာ၊ လာတုံပါ၊ န, မှာ-ဗျည်း, သရ။
(၇၆) ဝဏ္ဏနှောင်းရာ၊ ဗိန္ဒုလာ၊ မြဲစွာ-ယ, တ, မှ။

အာဂမရာသီပြီး၏။

------- ✳ -------

(၇၇) သရ-ရှေးရှိ၊ ဗျည်းဇာတိ၊ ဒွိရုပ်ဒွေဘော်ပြု။
(၇၈) ဒု, စတု, တွင်၊ ဒွေဘော်မြင်၊ ထက်လျှင်-ပ, တ, ပြု။
(၇၉) ဥ, ဒု, နိ, နောက်၊ ဒွေဘော်ရောက်၊ ပါဠ်လျောက် အကုန်ရှု။
(၈၀) ဝိဇ္ဇာပဒ၊ ဘိက္ခည၊ ပဒဒွေဘော်ပြု။
(၈၁) အာမေဍိတ၊ တိဿယ၊ ပဒဒွေဘော်ပြု။

ဒွေဘာဝရာသီပြီး၏။

------- ✳ -------

(၈၂) ဆန်းကြွယ်ပါဠို၊ နည်းကိုသိ၊ ဝိဓိ-အများပြု။
(၈၂) ပိုဒ်ပေါင်း ရှစ်ဆယ်၊ ကဗျာခြယ်၊ ဤဝယ်သန္ဓိပြီး။

သဒ္ဒသံခိပ်သန္ဓိပြီး၏။

------- ✳ -------

(၂) နာမ်ပိုင်း

သိ, ယော၊ အံ, ယော၊ နာ, ဟိ၊ သ္မ, နံ၊ သ္မာ, ဟိ၊ သ္မ, နံ၊ သ္မိံ, သု။ ဝိဘတ်ခုနစ်သွယ်ဆောင်ပုဒ်။

(၈၃) သိ, ယော, နှစ်ဖြာ၊ ပထမာ၊ ဒု, မှာ-အံ, ယော, နှစ်။

(၈၄) နာ, ဟိ, နှစ်ဖြာ၊ တတိယာ၊ စ, မှာ-သ္မ, နံနှစ်။

(၈၅) သ္မာ, ဟိ, နှစ်လီ၊ ပဉ္စမီ၊ ဆဋ္ဌီ သ္မ, နံ နှစ်။

(၈၆) သ္မိံ, သု, နှစ်လီ၊ သတ္တမီ၊ အညီစုံခုနစ်။

(၈၇) ရှေးရှေးဧကဝုစ်၊ နောက်ဗဟုဝုစ်၊ ဒွိဝုစ်-မရှိပစ်။

(၈၈) အို, ဟယ်, အာလုပ်၊ သရုပ်သည်, ကား,၊ လိင်္ဂတ်ထား၊ သက်ခြားပဌမာ။

(၈၉) ကို, သို့, ဆိုသံ၊ အနက်ကံ၊ သက်ရန်-ဒုတိယာ။

(၉၀) သည်, ကတ္တားဟူ၊ ဖြင့်, မူ-ကရဏ၊ သဟတ္ထနှင့် တစ်ဆင့်ဟိတ်နက်၊ ကြောင့်, ခေါ်ချက်၊ သက်လေ တတိယာ။

(၉၁) အား, ငှါ, နှစ်တန်၊ သမ္ပဒါန်၊ သက်ရန်-စတုတ္ထီ။

(၉၂) မှ, ကြောင့်, အောက်, ထက်၊ ပါဒါန်နက်၊ သက်လေ-ပဉ္စမီ။

(၉၃) ၏, လျှင်သမ္ဗန်၊ နိဒ္ဓါရဏ်-တွင်၊ စဉ်, နာဒရ၊ ကံနက်စ၊ သက်ကြ-ဆဋ္ဌမီ။

(၉၄) ၌, ဩကာသ၊ အာဓာရ ဟူ၊ ကြောင့်, မူနိမိတ်၊ နိဒ္ဓါရဏ၊ နာဒရနှင့်၊ လက္ခဏ, သော်၊ ငါးဘော်အနက်၊ အသံ ထွက်၊ သက်လေ-သတ္တမီ။

(၉၅) ပါဠိဆန်းကြယ်၊ အသွယ်သွယ်၊ သက်ဘွယ်ဝိဘတ်များ။

ဝိဘတ်ရာသီပြီး၏။

------- * -------

(၉၆) သုဒ္ဓနှင့်သဗ်၊ သမာသ်, တဒ္ဓိတ်၊ ကိတ်, နာမ်ငါးပါး။

(၉၇) ပုံး, နပုန်း, ထိ၊ တိ, ဒွိ, ဧက,၊ အ လိင်၊ သုဒ္ဓ-ခုနစ်ပါး။

(၉၈) အဝဏ်, ဣဝဏ်၊ ဥဝဏ်, -ဧ, ဩ၊ အံ, နှောတုံက၊ လိင်အန္တ၊ နဝ-အစဉ်ထား။

(၉၉) ဣဝဏ်, နှစ်လုံး၊ ပုန်း, နပုံး၊ ခေါ်ထုံး-စျ, မည်ငြား။

(၁၀၀) ဥဝဏ်, နှစ်လုံး၊ ပုံး, နပုန်း၊ ခေါ်ထုံး-လ, မည်ငြား။

(၁၀၁) ထိ၌-အာ, မူ ဃ, မည်ဟူ၊ ဣ, ဦ, ပ, မည်ငြား။

(၁၀၂) အာလုပ်၌-သိ၊ ဂ, တွင်ဘိ၊ ကွင်း-သိ, လိင်တ်ထား။

(၁၀၃) ပုံး, နပုန်း, ဒွိ၊ ပုံး, ထိ, ကို-ဒု၊ လိင်သုံးခု၊ တိ,ဟု ခေါ်ရိုးထား။

(၁၀၄) အထူးဝိဓိ၊ ဆိုမရှိ၊ **ဂ**-သိ, အကြေငြား။

(၁၀၅) စျ, လ, ဃ, ပေ၊ ယော-နှစ်ထွေ၊ အကြေဝိကပ်ထား။

(၁၀၆) ယော-ကြေသမျှ၊ စျ, လ, ပ၊ ဒီဃ-ပြုရိုးထား။

(၁၀၇) ယော, မကြေက၊ စျ, လ, ပ၊ ရဿ-ပြုရိုးထား။

(၁၀၈) ဧကဝုစ် ဝိဘတ်၊ နှောင်းတုံလတ်၊ ရဿ-ပြုရိုးထား။

(၁၀၉) ဒု, လိင်နောက်မှ၊ သိရောက်က၊ ရဿ မပြုငြား။

(၁၁၀) ဟိ, နံ, သု, စု၊ နှောင်းတုံမူ၊ ဒီဃ-ပြုရိုးထား။

(၁၁၁) ဒွိလိင်-အ, မှ၊ နာ, ရောက်က၊ ဧန-အပြုများ။

(၁၁၂) ဒွိလိင်-အ, တွင်၊ ဟိ, သု, မြင်၊ အ, လျှင်-ဧ, ပြုရာ။

(၁၁၃) တိလိင်-နောက်ရှိ၊ သွိံ-မှိ၊ ဟိ-ဘိ, သွာ-မှာ။

(၁၁၄) အ, အာ, နောက်မှာ၊ အံ, ရောက်လာ၊ ချေပါ-ရှေးသရ။

(၁၁၅) ဈ, လ, ပ, မှာ၊ အံ, ရောက်လာ၊ ချေပါ-နောက်သရ။

(၁၁၆) ဈ, လ, နောက်မှာ၊ အံ, ကိုသာ၊ ရုံခါ-နံ, ပြုရ။

(၁၁၇) ဈ, လ, အတ္တ၊ ဿ, နှင့်သ္မာ၊ သ္မိံ, လာ၊ နော, နာ, နိ, ပြုသေး။

(၁၁၈) ဒွိလိင်-အ, မှာ၊ သ္မာ, အာ၊ ပြုရာ-သ္မိံ, ဧ။

သာမညရာသီပြီး၏။

------- ✳ -------

(နရာဒိ= နရာဒိ ရာသီလည်းကောင်း၊ မနာဒိ= မနာဒိရာသီလည်းကောင်း၊ အာပါဒိ=အာပါဒိ ရာသီ လည်းကောင်း၊ ဂုဏဝန္တာဒိ=ဂုဏဝန္တာဒိ ရာသီလည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တာဒိ=ဂစ္ဆန္တာဒိရာသီလည်းကောင်း၊ မဟန္တာဒိ=မဟန္တာဒိရာသီလည်းကောင်း၊ ရာဇာဒိ=ရာဇာဒိ ရာသီလည်းကောင်း၊ ပုမာဒိ=ပုမာဒိရာသီလည်းကောင်း၊အဒ္ဓါဒိ= အဒ္ဓါဒိရာသီလည်းကောင်း၊ ဣကာရန္တော=ဣကာရန္တရာသီလည်းကောင်း၊ ဤကာရန္တော=ဤကာရန္တရာသီလည်းကောင်း၊ဥကာရန္တော=ဥကာရန္တ ရာသီလည်းကောင်း၊ ဦကာရန္တော=ဦကာရန္တရာသီလည်းကောင်း၊ ဂေါ=ဂေါသဒ္ဒါလည်းကောင်း၊ ပုမေ=ပုလ္လိင်၌၊ စုဒ္ဒသ=တစ်ဆယ့်လေးရာသီတို့တည်း။ဆောင်ပုဒ်။)

(၁၁၉) နရ, မန၊ ပုံး-အ, နောက်မှာ၊ သိ, ရောက်လာ၊ ဩ, သာ-ပြုစမြဲ။

(၁၂၀) ဂု, ၏နောက်မှာ၊ သိ, ရောက်လာ၊ န္တ, ပါ-အာ, ပြုမြဲ။

(၁၂၁) ဂစ္ဆ, နောက်မှာ၊ သိ, ရောက်လာ၊ န္တ, ပါချို့-အံ, ပြု။

(၁၂၂) မဟာ, နောက်မှာ၊ သိ, ရောက်လာ၊ န္တ, ပါ-အာ, အံ, ပြု။

(၁၂၃) ရာဇ, ပုမ၊ သတ္တု, ပိတု၊ ဥ, ၏နောက်မှာ၊ သိ, ရောက်လာ၊ အာ, သာ-အမြဲပြု။

ပုလ္လိင်-သိ, ရာသီပြီး၏။

------- ✳ -------

(၁၂၄) ပုံး-အ, နောက်မှာ၊ **ဂ**-ရောက်လာ၊ အ, အာ, အရိုးပြု။
(၁၂၅) ဂုဏ, ဂစ္ဆ၊ **ဂ,** ရောက်လာ၊ န္တ, ပါ-အ, အာ, ပြု။
(၁၂၆) ဗြဟ္မ, သခါ၊ **ဂ-** ရောက်လာ၊ ဧ, သာ-အမြဲပြု။
(၁၂၇) သတ္တု, ပိတာ၊ **ဂ,** ရောက်လာ၊ အ, အာ, အရိုးပြု။

ပုလ္လိင်-ဂ-ရာသီပြီး၏။

------- ✳ -------

(၁၂၈) ပုံး-အ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ အာ, ဧ, အစဉ်ပြု။
(၁၂၉) ဂုဏ, ဂစ္ဆ၊ ပဌမာ၊ အာ, ဩ, အရိုးပြု။
(၁၃၀) ရာဇ, ပုမ၊ အဒ္ဓ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ အာနော, အရိုးပြု။
(၁၃၁) ပုံး-ဣ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ ဣ, ပါ-အယောပြု။
(၁၃၂) ပုံး-ဤ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ ဤ, ပါ-ဣနော, ပြု။
(၁၃၃) ပုံး-ဥ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ ဥ, ပါ-အဝေါ, ပြု။
(၁၃၄) အာလုပ်-ယော, နော၊ ဥ, နှင့်ပေ၊ အဝေ, အဝေါ, ပြု။
(၁၃၅) ဟေတု, ဇန္တု၊ ယော-နှစ်ခု၊ ဥ, ပါ-အယော, ပြု။
(၁၃၆) ဟေတု, ဇန္တာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ ရုံခါ-ယော, နော, ပြု။
(၁၃၇) ပုံး-ဦ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ များစွာ-ဝေါ, နော, ပြု။

ပုလ္လိင်-ယော-ရာသီပြီး၏။

------- ✳ -------

(၁၃၈) မနာဒိ-မှာ၊ အံ, ရောက်လာ၊ ဩ, သာ-အပြုများ။
(၁၃၉) ဂုဏ, ဂစ္ဆာ၊ အံ, ရောက်လာ၊ ရံခါ-န္တ-ကြေငြား။
(၁၄၀) ရာဇ, ပုမ၊ အဒ္ဓ, နောက်မှာ၊ အံ, ရောက်လာ၊ အာနံ, အပြုများ။
(၁၄၁) ဂု, ဂစ်, နောက်မှာ၊ သ႓, ရောက်လာ၊ ရံခါ-န္တ, ကြေငြား။

သာမညဝိဓိပြီး၏။

------- ✳ -------

(၁၄၂) မနာဒိ-မှာ၊ နာ, သ္မာ၊ သာ, လျှင်-အပြုများ။
(၁၄၃) ဂိုဏ်း မနာဒိ၊ သ႓, သ္မိံ, ရှိ၊ သော, သိ, အပြုများ။
(၁၄၄) ပဒါဒိတွင်၊ နာ, သ္မာ, မြင်၊ သော, လျှင်-အပြုများ။

မနာဒိ= ပဒါဒိ နှစ်ဂိုဏ်းတို့၌
ဝိသေသဝိဓိပြီး၏။

------- ✳ -------

(၁၄၅) ဂု, ဂစ်, မဟာ၊ နာ, သ္မာ၊ န္တ, ပါ-တာ, အပြု။
(၁၄၆) ဂု, ဂစ်, မဟာ၊ သ႓, နှစ်ဖြာ၊ န္တ, ပါ-တော, အပြု။
(၁၄၇) ဂု, ဂစ်, မဟာ၊ နံ, နှစ်ဖြာ၊ န္တ, ပါ-တံ, အပြု။
(၁၄၈) ဂု, ဂစ်, မဟာ၊ သ္မိံမှာ၊ န္တ, ပါ-တိ, အပြု။
(၁၄၉) ဘိ, ရှေ့-သန္တ၊ သ, ပြုရ၊ တ, လည်းဒွေဘော်ပြု။

ဂစ္ဆန္တာဒိ၊ မဟန္တာဒိ ဂိုဏ်းတို့၌ ဝိသေသဝိဓိပြီး၏။

---------✳----------

(၁၅၀) ဖြဟ္မ, အတ္တ၊ အဒ္ဓ, နောက်မှာ၊ သ္မိံ, လာ၊ ရံခါ-နိ, အပြု။
(၁၅၁) ရာဇ, နောက်မှာ၊ နာ, သ္မာ၊ ရညာ, ရာဇိနာ, ပြီးမြဲ။

(၁၅၂) ရာဇ, နောက်တွင်၊ ဿ, ရောက်လျှင်၊ ရညော, ရာဇိနော, ပြီးမြဲ။

(၁၅၃) ရာဇ, နောက်တွင်၊ သ္မိံ, ဝင်၊ ရညေ, ရာဇိနိ, ပြီးမြဲ။

(၁၅၄) ရာဇ, နောက်တွင်၊ နံ, ရောက်လျှင်၊ ရညံ, ပြီးစမြဲ။

(၁၅၅) ဟိ, နံ, သု, မြင်၊ ရာဇ, တွင်၊ အ, လျှင်-ဦ, ဖြစ်မြဲ။

(၁၅၆) နာ, သ္မာ, ဟိ, သု၊ ဿ, နံ, စုမြင်၊ ဖြဟ္မ-တွင်၊ အ, လျှင်-ဉ, ဖြစ်မြဲ။

(၁၅၇) အတ္တာ, တုမ၊ နာ, ရောက်က၊ ဧန, ဝိကပ်ပြု။

(၁၅၈) အတ္တာ, တုမ၊ ဟိ, သု, ကျ၊ အ, ကို-အနေပြု။

(၁၅၉) သခ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ အာယော, ဝိကပ်ပြု။

(၁၆၀) သခ, နောက်မှာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ အာရော, ဣနော, ပြု။

(၁၆၁) နာ, ဿ, နံ, မြင်၊ သခ, တွင်၊ အ, လျှင်-ဣ, လည်းပြု။

(၁၆၂) အံ, ဟိ, နံ, သု၊ မြင်သမှု၊ ပြုလေ-အာရ, ချည်း။

(၁၆၃) ပုမ, နောက်တွင်၊ နာ, သု, မြင်၊ အ, လျှင်-အာ, ဖြစ်ရိုး။

(၁၆၄) နာ, ဿ, နံ, မြင်၊ ပုမ, တွင်၊ အ, လျှင်-ဉ, ဖြစ်ရိုး။

(၁၆၅) ဟိ, နံ, သ္မိံ, သု၊ လေးခုမြင်လျှင်၊ ပုမ, တွင်၊ အ, လျှင်-အာန, ပြု။

(၁၆၆) သတ္ထု, ပိတာ၊ ယော-နှစ်ဖြာ၊ ဩ, သာ-အမြဲပြု။

(၁၆၇) သိ, ဂ, ဿ, ကြဉ်၊ ဝိဘတ်မြင်၊ ဉ, လျှင်-အာရ, ပြု။

(၁၆၈) ပိတာဒိ, တွင်၊ အာရ, မြင်၊ အာ, လျှင်-ရဿ, ပြု။

(၁၆၉) နာ, သ္မာ, အာ, ပြု၊ ဿ, ကြေမှု၊ နှစ်ခု-နံ, နှောင်း-အာ။

(၁၇၀) သွိံ, ကိုမူ၊ ဣ, ပြုဟူ၊ အာ, မူ-ရဿ, မြဲ။

(၁၇၁) ကတ္တာဒိ, တွင်၊ ဂ, ကိုမြင်၊ ဧ, လျှင်ပြုစမြဲ။

(၁၇၂) ဂ, သိ, နံ, ဟိ၊ ကြဉ်ဘိ- ဝိဘတ်၊ မြင်လတ်သမျှ၊
ဂေါသရ၊ အဝ, အာဝ, ပြု။

(၁၇၃) ဝ, နှစ်-နောက်မှာ၊ ယော, နှစ်ဖြာ၊ သြ, သာ-အမြဲပြု။

(၁၇၄) အံ, မြင်တုံက၊ ထိုနှစ်ဝ၊ အ, ကို-ဥ, လည်းပြု။

(၁၇၅) အဝ, ပြုတွင်၊ ဿ, နံ, မြင်၊ အံ, လျှင်-ရံခါပြု။

ပုလ္လိင်၌ ဝိသေသဝိဓိပြီး၏။

ပုလ္လိင်ပြီး၏။

------- ✳ -------

(စိတ္တာဒိ= စိတ္တာဒိရာသီလည်းကောင်း၊ ဂုဏဝန္တာဒိ= ဂုဏဝန္တာဒိရာသီလည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တာဒိ= ဂစ္ဆန္တာဒိ ရာသီလည်းကောင်း၊ မဟန္တာဒိ= မဟန္တာဒိရာသီလည်းကောင်း၊ ဣကာရန္တော= ဣကာရန္တရာသီလည်းကောင်း၊ ဤကာရန္တော=ဤကာရန္တရာသီလည်းကောင်း၊ ဥကာရန္တော=ဥကာရန္တရာသီ လည်းကောင်း၊ ဦကာရန္တော= ဦကာရန္တ ရာသီလည်းကောင်း၊ နပုံသကေ= နပုန်းလိင်၌၊ အဌ= ရှစ်ရာသီ တို့တည်း။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၁၇၆) နပုန်း-အ, မှာ၊ သိ, ရောက်လာ၊ အံ, သာ-ပြုစမြဲ။

(၁၇၇) ဂု, ဂစ်, မဟာ၊ သိ, ရောက်လာ၊ န္တ, ပါ အံ, လည်းပြု။

(၁၇၈) နပုန်း-အ, မှာ၊ ယော, နှစ်ဖြာ၊ နိ, သာ-အ, ပြုမြဲ။

(၁၇၉) နိ, ကိုပင်သာ၊ နပုန်းမှာ၊ အာ, ဧ-ဝိကပ်ပြု။

(၁၈၀) ဈ, လ, နောက်တွင်၊ မကျေလျှင်၊ နိ, ပင်ပြုစမြဲ။

(၁၈၁) နိ, ကိုမြင်က၊ ရှေ့ရဿ၊ ဒီဃ-ပြုစမြဲ။

နပုလ္လိင်ပြီး၏။

------- ✳ -------

(၁၈၂) အာ, ဤ, ဣနီ၊ အာနီ, နီ,၊ ငါးလီ-ထိ, ပစ္စည်း။
(၁၈၃) ကညာဒိ-မှာ၊ အာ, လျှင်သာ၊ ဤ, မှာ-နဒါဒိ။
(၁၈၄) ယက္ခာဒိ-မှီ၊ ဤ, ဣနီ၊ အာနီ, ဂဟပတာဒိ။
(၁၈၅) သမာသ်အညာ၊ ဣ, ဆုံးကာ၊ ဣ, မှနောက်၌-နီ။
(၁၈၆) ဤ, ကာရန္တ၊ ဥဝဏ္ဏ၊ သုံးဝနောက်၌-နီ။
(၁၈၇) နီ, ၏ရှေ့မှ၊ ဤ, ဦ, ကျ၊ ရဿ, ပြုမြဲဟူ။
(၁၈၈) ဂုဏ, ဂစ္ဆာ၊ မဟာဒိ, မှ၊ ဤ, ရောက်က၊ န္တ, ၏-န, ကျေမျှား။
(၁၈၉) အာ, နှင့် ယှဉ်ညောင်း၊ က, လျှင် နှောင်းကာ၊ ရှေ့၌-အ၊ ပြုကြ-ဣ, ချည်းဟူ။
(၁၉၀) အမ္မာဒိ, ကြဉ်၊ ယ, နောက်တွင်၊ ဂ, လျှင်-ဧ, ပြုငြား။
(၁၉၁) နာ, ဒိ-ဧကာ၊ ယ, နောင်-ယ၊ ပ, နောင်-ယာ, ပြုငြား။
(၁၉၂) ယ, ပ, နောက်ထံ၊ သို့, ယံ၊ ပ, အံ, သြ,-ပြုငြား။
(၁၉၃) ဝိဘတ်၏ ယ၊ နှောင်းတုံက၊ ပ, လျှင်-ကြေပျောက်ငြား။

ဣတ္ထိလိင်ပြီး၏။
သဒ္ဒနာမ်သုံးပါးပြီး၏။

------- * -------

(သဗ္ဗ=အလုံးစုံ၊ ကတရ=အဘယ်နည်း၊ ကတမ=အဘယ်နည်း၊ ဣတရ= ဤမှတစ်ပါး၊ ဥဘယ= နှစ်ပါးစုံ၊ အည= တစ်ပါး၊ အညတရ= တစ်ပါး၊ အညတမ၊ တစ်ပါး၊ ပုဗ္ဗ= ရှေး၊ ပရ= နောက်၊ အပရ= တစ်ပါး၊ ဒက္ခိဏ=တောင်အရပ်၊ ဥတ္တရ= မြောက်အရပ်၊ အဓရ=အောက်အရပ်၊ ယ=အကြင်၊ တ= ထို၊ ဧတ= ထို၊ ဣမ= ဤ၊ အမု= ဤမည်သောဝတ္ထု၊ ကိ= အဘယ်နည်း၊ ဧက= အချို့တစ်ပါး၊ ဥဘ= နှစ်၊ ဒွိ= နှစ်၊ တိ= သုံး၊ စတု= လေး၊ တုမှ= သင်၊ အမှ= ငါ။ ။ သဗ္ဗနာမ် ၂၇-ပုဒ်။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၁၉၄) တိ-သဗ္ဗနာမ်၊ နံ, နှစ်တန်၊ သံ, သာနံ, ပြုမြဲ။
(၁၉၅) သံ, သာနံ, မြင်၊ ဒွိလိင်တွင်၊ အ, လျှင်-ဧ, ပြုမြဲ။
(၁၉၆) ပုန်းလိင် နောက်မှာ၊ ယော, နှစ်ဖြာ၊ ဧ, သာ, ပြုစမြဲ။
(၁၉၇) နပုန်း နောက်မှာ၊ နိ, နှစ်ဖြာ၊ ရုံခါ-ဧ, ပြုမြဲ။
(၁၉၈) ဒု, တ, ဧတေ၊ သိ, မြင်က၊ တ, လျှင်-သ, ဖြစ်မြဲ။
(၁၉၉) သ္မိံ, သ္မာ, ဿ,၊ နှောင်းတုံက၊ က, လျှင်-အ, ဖြစ်မြဲ။
(၂၀၀) ယော, အံ, ဟိ, နံ၊ သု, နှောင်းပြန်၊ တံ, လျှင်-န, ဖြစ်မြဲ။
(၂၀၁) ဒုလိင်-ဣမာ၊ သိ, မြင်လာ၊ သိ, ပါ-အယံ, ပြု။
(၂၀၂) ဒွိလိင် ဣမ၊ နာ, ရောက်က၊ အန, ဣမိ, ပြု။
(၂၀၃) ဟိလျှင်အစ၊ သု, နှောင်းက၊ ဣမ, အ, အပြု။
(၂၀၄) အမု, သိ, မြင်၊ ဒုလိင်တွင်၊ မ, လျှင်-သ, လည်းပြု။
(၂၀၅) ပစ္စည်းဝိဘတ်၊ နှစ်ရပ်တိ, တွင်၊ ကိံ, နောင်မြင်၊ ကိံ,
လျှင်-က, ဖြစ်မြဲ။
(၂၀၆) ဿ, သ္မာ, သ္မိံ၊ နှောင်းသည့်ကိံ၊ ဣံ၌ ဗိန္ဒုကျေ။

ပုလ္လိင်ပြီး၏။

------- * -------

(၂၀၇) နပုန်း-ဣမ၊ သိ, အံ, ကျ၊ မ, ကို-ဒ, ပြုမြဲ။
(၂၀၈) အမု-နပုန်၊ သိ, အံ, ကြုံ၊ အဒုံ, ပြီးစမြဲ။
(၂၀၉) နပုန်း-ကိံ, တွင်၊ သိ, အံ, မြင်၊ ကိံ, တွင်ပြီးစမြဲ။

နပုလ္လိင်ပြီး၏။

------- * -------

(၂၁၀) ထိ-သဗ္ဗ, မှာ၊ နာ, ဒိလာ၊ ဿာ, နှင့်-ဿာယ, ပြု။

(၂၁၁) သို့မြင်ပြန်၊ ထိ-သဗ္ဗ၊ သံ, သာ, နှစ်ပါးပြု။

(၂၁၂) ကတရ, ကတမာ၊ ဥဘယာ, နှင့်၊ ကတရာ, အည၊ အပရ, လျှင်၊ အညတရာ၊ တမာ, တေ, တ၊ ကမေ, က, တွင်၊ သ, ကိုမြင်၊ အာ, လျှင်-ကဖြစ်မြဲ။

(၂၁၃) သ, သုံးနှောင်းက၊ တ, ကမ၊ အ, လည်း, ဝိကပ်ပြု။

(၂၁၄) တိလိင်-ဥဘာ၊ ယော, နှစ်ဖြာ၊ ဒွြ, သာ-အ, ပြုမြဲ။

(၂၁၅) တိလိင်-ဥဘ၊ ဟိ, သု, ကျ၊ အ, လျှင်-ဒွြ, ပြုမြဲ။

(၂၁၆) တိလိင်-ဥဘ၊ နံ, နှစ်ကျ၊ အ, ကို-ကန်, ပြုမြဲ။

(၂၁၇) ယော, နှင့်မကွေ၊ ဒွိ, ရုပ်နေ၊ ဒုဝေ, ဒွေ, ဟုပြီး။

(၂၁၈) ဒွိလျှင်အစ၊ ဋ္ဌာရသ မြော်၊ နံ, နှစ်ဘော်၊ ဒွေဘော် အမြဲပြီး။

(၂၁၉) နံ, ဟိ, သု, ရှိ၊ တိလိင်-ဒွိ၊ ဒုဝိ, ဒုဝေ, ပြီး။

(၂၂၀) ယော, နှင့်မကွာ၊ တယော-မှာ-ပုံး၊ နပုန်း-တီဏိ၊ သချာတိ၊ ကတ္ထိ-တိသော, ပြီး။

(၂၂၁) ယော, နှင့်မကွာ၊ စတ္တာရော, စတုရော-ပုံး၊ နပုန်း-စတ္တာရိ၊ စတုရို၊ ကတ္ထိ-စတသော, ပြီး။

(၂၂၂) တိ, စတု, ထိ၊ နံ, နှောင်းဘိမူ၊ သ, ဒွိလည်းလာ၊ စတုမှာ၊ ဥ, သာ-အ, ဖြစ်ပြီး။

(၂၂၃) အဟံ, တုဝံ၊ တွံ, သုံးတန်၊ တုမှ, မှ, သိ, ပြီး။

(၂၂၄) တုမှေ, အမှေ၊ မယံ, ထွေ၊ တုမှ, မှေ, ယော, ပြီး။

(၂၂၅) အမှေ, အမှာကံ၊ တုမှေ, တုမှာကံ၊ ဤလေးတန်၊ တုမှ, မှေ, ယော, ပြီး။

(၂၂၆) တဝံ, တုဝံ၊ တွံ, မမံ၊ တံ, မံ, အံ, နှင့်ပြီး။

(၂၂၇) တယာ, တွယာ, မယာ,၊ ဤသုံးဖြာ၊ နာ, သွာ, နှင့်ပြီး။
(၂၂၈) တုယ့ံ, မယ့ံ၊ မမံ, မမ၊ ရုပ်တဝ၊ ဿ, နှင့်အတူပြီး။
(၂၂၉) တုမ့ံ, တုမှာကံ၊ အမ့ံ, အမှာကံ၊ ဤလေးတန်၊ နံ, နှင့်တကွပြီး။
(၂၃၀) တုမှ, မှဒ္ဒိ၊ သွိမ်ရှိ၊ တယိ, တွယိ, မယိ, ပြီး။
(၂၃၁) တေ, မေ, နှစ်ဝ၊ ပုဒ်နောင်မှ၊ နာ, ဿ, အတူပြီး။
(၂၃၂) ပုဒ်နောင်-ဝေါ, နော၊ ရုပ်သဘော၊ ယော, ဟိ, နံ, နှင့်ပြီး။

တုမှမှပြီး၏။

သဗ္ဗနာမ်ပြီး၏။

------- ✳ -------

(၂၃၃) ပဋ္ဌ, အစ၊ ဌာရသ၊ နိစ္စ, ယော-ကြေမှု။
(၂၃၄) ဟိ, နံ, သု, သာ၊ နှောင်းတုံပါ၊ အ, မှာ-ပကတိပြု။
(၂၃၅) ဝီသ, စဘိ၊ နဝုတိ၊ ဣတ္ထိ-ဧကဝုစ်သာ။
(၂၃၆) အာ, လေးထွေ၌၊ သိ, ကျေသမှု၊ ရဿပြု၊ ဗိန္ဒုဝိကပ်လာ။
(၂၃၇) အာ, ဣ, နှစ်ဖြာ၊ ရုပ်စဉ်မှာ၊ ကညာ-ရတ္တိ, နည်း။
(၂၃၈) သတ, သဟာဿ၊ ရုပ်နှစ်ရပ်၊ ဧကတ်-နပုန်းမြဲ။

(သတံ=တစ်ရာ၊ သဟဿံ=တစ်ထောင်၊ ဒသသဟဿံ=တစ်သောင်း၊ သတသဟဿံ=တစ်သိန်း၊ ဒသသတသဟဿံ=တစ်သန်း။)

သချ်ာပြီး၏။

------- ✳ -------

(၂၃၉) သုဒ္ဓ, သဗ္ဗ၊ ဥဘ, ပရိ၊ အဘိ, နောက်ဆက်၊
တောလျှင်သက်၊
အနက်များလေပြီ။

(၂၄၀) တြ, တ္ထ, ဝ၊ ဟ, ဓ, ဟိံ, ဟံ၊ ဓိ, ရှစ်တန်၊ သာမန်-
သတ္တမီ။

(၂၄၁) ဒါနှင့်-ဒါနိ၊ ရဟိ, ဓုနာ၊ ဇ္ဇ, ဇ္ဇု, မှာ၊ ကာလသတ္တမီ။

(၂၄၂) စိနှင့်-စနံ၊ နိပါတ်မှန်၊ နောက်ရန်-သင့်ရာမှီ။

(၂၄၃) သဗ္ဗာဒိ-မှ၊ တြ, တ္ထ၊ သဗ္ဗနောက်မှာဓိ။

(၂၄၄) ကိံ, နောက်မှာ-ဝ၊ ဟ, နှင့်-ဓ၊ က္ကမ, နောက်မှာသိ။

(၂၄၅) ယ, တ, ကိံ, နောက်၊ ဟိံ, ဟံ, ရောက်၊ ဟိံ, နောက်-
စိ, စနံ။

(၂၄၆) သဗ္ဗ, ဧ, က၊ ယ, ကိံ, တ၊ သက်ကြ-ဒါ, အမှန်။

(၂၄၇) ဓုနာ, ရဟိ၊ ဒါနိ, နှင့်-ဇ္ဇ၊ က္ကမ, နောက်မှာ၊ သမာနာ,
ပရ၊
ဇ္ဇု, လျှင်ကျ၊ သ, ပြု-သမာနံ။

(၂၄၈) သဗ္ဗ, နှင့်-ဒါ၊ သဒါပြီးရ၊ အတြ၊ အတ္ထ၊ တ္ထေ, တ္ထော၊
အတော, ဟူပြီ၊ ရုပ်ငါးလီ၊ ပြီးပြီ- တေ, နှင့်။

(၂၄၉) က္ကတော, က္ကဟ,၊ က္ကဓ, က္ကဒါနိ၊ တေရဟိ, အဓုနာ,၊
အဇ္ဇ, မှာ၊ ပြီးရာ-က္ကမ, နှင့်။

(၂၅၀) ကုတော, ကတ္ထ,၊ ကတြ, နှင့်၊ ကုတ္ထ, ကုတြ၊ ကွ, ကုဟိံ,
ဟံ၊ ကဟံ, ကဒါ၊ ရုပ်ကုဒါ၊ ပြီးရာ ကိံနှင့်တည်း။

(၂၅၁) သမာနဇ္ဇု,၊ ရုပ်တစ်ခု၊ သဇ္ဇု, ပြီးသတည်း။

(၂၅၂) ကုတောစိ, ကတ္ထစိ၊ ကုဟိဉ္စိ, ကဒါစိ၊ ကုဟိဥ္စနံ, ကုဒါစနံ၊ ဤခြောက်တန်၊ စနံ, စိ, နှင့်ပြီး။

ဝိဘတ္တိပစ္စယန္တအဗျယပြီး၏။

------- ✳ -------

(၂၅၃) ဥပသာ, နိပါတ်၊ သမာသ်အဗျယီဘာဝ၊ အဗျယတဒ္ဓိတ်၊ ကိတ်တွန္တာဒိ၊ ဝိဘတ္တိပစ္စယာ။ ခြောက်ပါးဖြာ၊ မှတ်ပါ-အဗျယ။

(၂၅၄) အဗျယနောက်၊ ဝိဘတ်ရောက်၊ ကျေပျောက်သည်ချည်းပ။

(၂၅၅) ဓာတ်, နာမ်, ကိုကပ်၊ အတ္ထ, ကိုခြယ်၊ ပုဒ်ကိုခြယ်၊ နှစ်သွယ်-ဥပသာ။

(၂၅၆) ချီးမြှင့်ပွဲပြင်၊ တားမြစ်ချင်၊ သုံးအင်-အနက်မှာ။

(အဘိဝန္ဒာမိ=အလွန်ရှိသေစွာရှိခိုးပါ၏၊ အဘိဓမ္မာ=လွန်ကဲထူးမြတ်သောတရား၊ ဤပြယုဂ်တို့၌ ဓာတ်ပုဒ်၊ နာမ်ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ထူးကဲသည်ကို ပြ၍ ချီးမြှင့်၏။ ။ ဂစ္ဆတိ= သွား၏၊ အာဂစ္ဆတိ=လာ၏၊ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ= တက်၏၊ သြဂ္ဂစ္ဆတိ= သက်၏၊ သုရူပေါ= အဆင်းကောင်းသောသူ၊ ဒုရူပေါ=အဆင်းမကောင်းသောသူ၊ ဤပြယုဂ်တို့၌ ပုဒ်အနက်ကိုပွဲပြင်၏။ ။ ပက္ကောသတိ=ခေါ်၏၊ အက္ကောသတိ=ဆဲရေး၏၊ ပဋိက္ကောသတိ=တားမြစ်၏၊ ဤပြယုဂ်တို့၌လည်းပွဲပြင်မှုပင်။ ။ပရာဇေတိ= ရှုံးစေ၏၊ ပရာဘဝတိ= ပျက်စီး၏၊ ဥဒ္ဒမ္မော=ဓမ္မမဟုတ်၊ ဥဗ္ဗိနယော= ဝိနည်းမဟုတ်၊ ဤပြယုဂ်တို့၌ တားမြစ်၏။ ။ လဘတိ=ရ၏၊ ပဋိလဘတိ=ရ၏၊ ဖဿော= တွေ့ထိခြင်း၊ သံဖဿော=တွေ့ထိခြင်း၊ ဤပြယုဂ်တို့၌ ပုဒ်ကိုခြယ်လယ်၏၊ ပုဒ်အနက်သို့ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍၊ မိမိအနက် အထူးမရှိသည်ကို ဆိုသည်။)

ဥပသာရပြီး၏။

------- ✳ -------

(၂၅၇) ပုဒ်ဝါကျ၏၊ အစ, အလယ်၊ အဆုံး,ဝယ်၊ ခြယ်လယ် နိပါတ်မျိုး။

(၂၅၈) ဝိဘတ်ယုတ္တ၊ အယုတ္တ၊ နှစ်ဝခွဲဝေရိုး။

(၂၅၉) ဘော, အာဝုသော၊ အမ္ဘော, ဘဏေ၊ ရေ, ဟရေ, နှင့်၊ ဟေ, ဇေ, သမ္မ၊ ဘန္တေ, စ၊ ကြေထအာလုပ်သာ။

(၂၆၀) သောတ္ထိ, သုဝတ္ထိ၊ အတ္ထိ, သက္ကာ၊ လဗ္ဘာ, တုဏှိ၊ ဓိ, နှင့်အလံ၊ ဟလံ, ဘိယျော၊ အဟော, သာဓု၊ နိပါတ်စု၊ ကြေမှု-လိင်္ဂတ်သာ။

(၂၆၁) အဘိက္ခဏံ၊ အဘိဏှံ၊ စိရံ, စိရဿာ။

(၂၆၂) ဒိဝါ, ဘိယျော၊ နမော, ကစ၊ နိပါတ၊ ကြေထ-ဒုတိယာ။

(၂၆၃) သမ္မာ, သယံ၊ သံ, သာမံ၊ ကြေရန်-တတိယာ။

(၂၆၄) အထော, အထ၊ အာရာ, စ၊ ကြေထ-ပဉ္စမီ။

(၂၆၅) ဩရံ, ပါရံ၊ ဥဒ္ဓံ, အဓော၊ အန္တော, အန္တရာ၊ ဟေဋ္ဌာ, ဥပရိ၊ ဥတ္တရိ, နှင့်၊ ဗဟိ, ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပစ္ဆာ, ဟုရံ၊ သာယံ, ပါတော၊ ဟိယျော, သုဝေ၊ သွေ, သမ္ပတိ၊ အာယတိ၊ ကြေဘိ-သတ္တမီ။

(၂၆၆) ဣတိ, ဧဝံ၊ ဣစ္စေဝံ၊ ချေရန်ခုနစ်လီ။

(၂၆၇) ဣဝ, ဧဝ၊ စ, ပန, ဟိ၊ ထ, အပိ, နှင့်၊ ရိတေ, ဝိနာ၊ နာနာ, ပုထု၊ ခလု, ဝါ, ဝေါ၊ နု,နော, ဝေ, စေ၊ သစေ, ယဒိ၊ ကိဉ္စာပိ၊ ဝိဘတ်မထင်ပြီ။

နိပါတ်ပုဒ်ပြီး၏။

------- ✳ -------

(၂၆၈) သမာသ်အဗျယ၊ ဣ, ဥ, မှတုံ၊ ဝိဘတ်ကြုံ၊ အကုန်ကြေစမြဲ။

(၂၆၉) တဒ္ဓိတ် အဗျယ၊ ခပ်သိမ်းမှတုံ၊ ဝိဘတ်ကြုံ၊ အကုန်ကြေစမြဲ။

(၂၇၀) တွာ, နှင့် တွာန၊ တုန, ကွတ္တုံ၊ သိ, ယော, ကြုံ၊ အကုန်ကြေစမြဲ။

(၂၇၁) တာယေ, တုယေ၊ တဝေ, နှင့်-တုံ၊ စတုတ္ထီကြုံ၊ အကုန်ကြေစမြဲ။

(၂၇၂) တစ်ရာ့ကိုးဆယ်၊ ကဗျာခြယ်၊ ဤဝယ်နာမ်ပြီးပြီ။

သဒ္ဒသံခိပ်နာမ်ပြီး၏။

------- * -------

၃-အာချာတ်

(၂၇၂) ဝတ္တမာန် မည်ရှိ၊ -တျာဒိ၊ တွာဒိ,-ပဉ္စမီ။

(၂၇၃) ဧယျာဒိ, မူ၊ -သတ္တမီယူ၊ အာ, ဦ,-ဟီယျတ္တနီ။

(၂၇၄) ပရောက္ခာ-အ, ဥ၊ ဤ, ဦံ, စု၊ ခေါ်မူ-အဇ္ဇတ္တနီ။

(၂၇၅) ဘဝိဿာန်မှာ၊ ဿတိ, ဖြာ၊ ဿာ, ဿံ-ကာလာတိပတ္တိ။

(၂၇၆) ဖြစ်ဆဲကြိယံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဝတ္တမာန်ဟုသိ။

(၂၇၇) အတိတ်, အနာဂတ်၊ အနီးစပ်၊ သက်အပ်-ဝတ္တမာန်။

(၂၇၈) ပုရေ, ပုရာ၊ ယှဉ်တုံလာ၊ နာဂတ်-ဝတ္တမာန်။

(၂၇၉) အဝဿမ္ဘာဝိယ၊ နာဂတ, နှင့်၊ ကာလသုံးပါး၊ ဆက်ဆံငြား၊ ပွါးလေ-ဝတ္တမာန်။

(၂၈၀) စေခိုင်း, တိုက်တွန်း၊ ပြညွှန်းသွန်သင်၊ ခေါ်ငင်, ပင့်ဖိတ်၊ အနက်ရိပ်၊ မဆိတ်ပဉ္စမီ။

(၂၈၁) ဆဲရေး, ကျိန်တမ်း၊ မေး, စုံစမ်း, နှင့်၊ တောင်းရမ်း, တောင်းပန်၊ တောင့်တသံ၊ သက်ရန်-ပဉ္စမီ။

(၂၈၂) ကြံဖန်, ခွင့်ပြု၊ ပြညွှန်း, မှုနှင့်၊ လိုဆုတောင့်တ၊ ခယတောင်းပန်၊ ပင့်ခေါ်သံ, တည့်၊ သိရန်စုံစမ်း၊ မေးမြန်း, တိုက်တွန်း၊ အခန်းခန်း၊ ထွန်းစေ-သတ္တမီ။

(၂၈၃) အရဟ, သက္က၊ သတ္တိ, စသား၊ အနက်များ၊ ပွားစေ-သတ္တမီ။

(၂၈၄) ခိုင်းစေ, ညွှန်ကြား၊ အချိန်ကြား၊ နှစ်ပါးဝိဘတ်မို့။

(၂၈၅) မေ့လျော့တုံဘိ၊ မသိယောင်မူ၊ သူပြောစကား၊ တစ်ဆင့်, ကြား၊ တိတ်ငြား-ပရောက္ခာ။

(၂၈၆) ယမန်နေ့နှင့်၊ ယနေ့က-စ၊ အတီတ၊ ဟိယျ, အဇ္ဇတ်, သာ။

(၂၈၇) မာ, နှင့်ယှဉ်က၊ ထိုနှစ်ဝ၊ ကာလမဆိုသာ။

(၂၈၈) အနာဂတံ၊ နောင်ဖြစ်ရန်၊ ဘဝိဿာန်, ၏တာ။

(၂၈၉) အုံ့ဖွယ်, တစ်ဖြာ၊ ပသံသာ, နှင့်၊ နိန္ဒာ, နာမ၊ ယှဉ်သမျှ၊ ကာလအတိတ်မှာ။

(၂၉၀) ကာလာတိပတ်၊ ပရိကပ်၊ နာဂတ်, တိတ်နှစ်, ဖြာ။

(၂၉၁) ဝတ်, ပဉ်, သတ်, ဟိ၊ လေးပါးဝိ၊ ခေါ်ဘိသဗ္ဗဓာတ်။

(၂၉၂) ပ, အဇ်, ဘ, ကာ၊ ဤလေးဖြာ၊ သညာ-အသဗ္ဗဓာတ်။

(၂၉၃) ပုဗ္ဗဆက္က၊ ပရဆက္က၊ အမည်ရ၊ ဒုက, သုံးစီမှတ်။

(၂၉၄) နာမ, နှင့်မူ၊ အနက်တူ၊ မှတ်ယူ-နာမ, ဒုက်။

(၂၉၅) တုမှ, နှင့်မူ၊ အနက်တူ၊ မှတ်ယူ-တုမှဒုက်။

(၂၉၆) အမှ, နှင့်မူ၊ အနက်တူ၊ မှတ်ယူ-အမှဒုက်။

(၂၉၇) နာမ, တုမှ၊ အမှ, တစ်ထွေ၊ ဒွန်ဖြစ်နေ၊ ယှဉ်လေ-နောက်နောက်ဒုက်။

(၂၉၈) ဘော, ကံ, ကတ္တား၊ သုံးပါးအနက်၊ ဟောရန်ထွက်၊ သက်လေခပ်သိမ်းဒုက်။

(၂၉၉) ကံ, ကတ္တား, ရုပ်၊ တုလျတ်ပုဒ်၊ ဒုက်စဉ်-သိ, နှင့်ယော,။

(၃၀၀) ကတ္တားမူ-တတ်၊ ကံမူအပ်၊ နှစ်ရုပ်-ခြင်း, ရာဘော။

(၃၀၁) သိ, ယော, သက်က၊ ဝစ်, ဝုတ္တ၊ ကြွင်းက-အဝုတ္တော။

ဝိဘတ်သက်ခန်းပြီး၏။

------- * -------

(၃၀၂) စေ, ဟုပေးလျက်၊ ဟိတ်အနက်၊ သက်လေ-ကာရိုက်, တည်း။

(၃၀၃) ဏာပေ, ဏာပယာ၊ ဏေ, ဏယာ၊ ကာရိုက် လေးပစ္စည်း။

(၃၀၄) ဗျဥ္ဇနန္တ၊ သရန္တ၊ နှစ်ဝ-ဓာတွန်ထား။

(၃၀၅) ဘူ, ဟူ, စတွာ၊ ခရာ တစ်လုံး၊ ဓာတ်အားလုံး၊ အဆုံး သရန်ထား။

(၃၀၆) ခရာနှစ်, သုံး၊ ဧ, လျှင်ဆုံး၊ ခေါ်ထုံးသရန်ပြား။

(၃၀၇) ထိုမှကြွင်းကျန်၊ ဓာတ်စုမှန်၊ ဗျဥ္ဇနန္တပြား။

(၃၀၈) ဝိဘတ်, ပစ္စယော၊ နှောင်းပြန်သော၊ ဧ, ဩ, ပြုဝုဒ္ဓိ။

(၃၀၉) သာမန်သရ၊ နှောင်းတုံက၊ ပြုရ-ငယ်ဝုဒ္ဓိ။

(၃၁၀) ဧ, ကို-အယ၊ ဩ-အဝ၊ မှတ်ကြငယ်ဝုဒ္ဓိ။

(၁၁၁) ဏာနုဗန္ဓ၊ နှောင်းတုံက၊ ပြုရ-ကြီးဝုဒ္ဓိ။
(၁၁၂) အ, ကိုကား-အာ၊ ဧ, မှာ-အာယ၊ ဩ, အာဝ၊ မှတ်ကြ-ကြီးဝုဒ္ဓိ။
(၁၁၃) အာ, ကိုထားဘိ၊ ဝုဒ္ဓိကြီးငယ်၊ ပြုရိုးသွယ်၊ သရန္တ, ဝယ်သိ။
(၁၁၄) သံယုဂ် နှောင်းပြန်၊ ဂရုပန်၊ ကြဉ်ရန်-ပြုဝုဒ္ဓိ။
(၁၁၅) ယမ္မာဒိမှာ၊ ဝုဒ္ဓိရုံခါ၊ ဂိုဏ်းတုဒါ၊ ပယ်ပါဝုဒ္ဓိအား။
(၁၁၆) ဂုဟ, ဒု, သ၊ ဏ, နှောင်းက၊ ဒီဃအမြဲထား။
(၁၁၇) ဧ, ကာရန္တ၊ ဟူသမျှ၊ အာယ, ပုံသေဂြား။
(၁၁၈) ဏာပေ, ဏာပယ၊ နှောင်းတုံက၊ ရဿ-ပြုလည်းများ။

ဝုဒ္ဓိခန်းပြီး၏။

------ * ------

(၁၁၉) ဘော, ကံ, ဝိဘတ်၊ သက်တုံလတ်၊ ဓာတ်နှောင်-ယ, ပစ္စည်း။
(၁၂၀) ယ, ၏ရှေ့မှာ၊ က္က, ဉ္ဉ, လာ၊ ယ, မှာဒွေဘော်လည်း။
(၁၂၁) က္က, ဉ္ဉ, မရှိ၊ ယ, ကြုံဘိ၊ သန္ဓိ-ရုပ်ပြီးနည်း။

ယ, စီရင်ခန်းပြီး၏။

-------- * -------

(၁၂၂) အ, နှောင်-ဟိကျေ၊ ပစ္စည်းထွေ၊ ကြေ၏အချို့မှာ။
(၁၂၃) တိ, သိ, တု, ဟိ၊ ယျောသိ, နှင့်၊ ယျောမိ, ယျေ၊ ဉ္ဉသတ္တ၊ ပြုကြ-ဧရုံခါ။
(၁၂၄) ယျောမ-ပြု၊ ယျောမု၊ မေု, နှစ်ထွေလာ။

(၃၂၅) ဂရုပုဗ္ဗ၊ ရဿနောက်ရှိ၊ အန္တိ, အန္တေ၊ ဿန္တိ, ဿန္တေ၊ ဤလေးထွေ၊ ရေ, လည်းပြုသည်သာ။

(၃၂၆) ဤ, ဦ, အာ, မှာ၊ ဿာ, ဿာ, မှာ၊ ရုံခါ-ရဿပြု။

(၃၂၇) ဩ, ကို-အ, က္က၊ ထ္ထ, နှင့်သိ၊ ပြုဘိ-ရုံတစ်ခါ။

(၃၂၈) အာ, ကိုမူ-ထ္ထ၊ ထ္ထ, ကို-ထ၊ အ, လည်း-အံ, ကိုသာ။

(၃၂၉) ထ္ထ, မှာ, နှောင်းက၊ ပစ္စည်းအ၊ ပြုရ-ဥ, ရုံခါ။

(၃၃၀) က္ကသုံ, က္ကုံသု၊ အံသု, စု၊ ပြုလေ-ဥံ, ကိုသာ။

(၃၃၁) ဟိ, မိ, မ, မှ၊ ရှေ့-ရဿ၊ ဒီဃ-ပုံသေပြု။

(၃၃၂) ယ, နှောင်းတုံက၊ ရှေ့ရဿ၊ ဒီဃ-အမှန်ပြု။

(၃၃၃) သေ, နှစ်ခုမှ၊ ဧ, သရ၊ အ, လည်းရုံခါပြု။

ဝိကာရခန်းပြီး၏။

------- ✳ -------

(၃၃၄) ပ, အဇ်, ဘ, ကာ၊ ဝိလေးဖြာ၊ ရှေ့မှာ-က္က, လာမြဲ။

(၃၃၅) ဟိ, အဇ်, ကာ, ရှေ့၊ သုံး,-ဝိ, တွေ့၊ ဓာတ်ရှေ့-အ, လာမြဲ။

(၃၃၆) အဇ္ဇတ္တနာ,၊ နှောင်းလေရာ၊ ရုံခါ-သ, လာမြဲ။

အာဂုံ သာမညခန်းပြီး၏။

-------- ✳ -------

(၃၃၇) ဒါ, ဓာ, ဟာ, ဟု၊ ကမု, စလ၊ ဒလ, စသား၊ ဓာတ်အများ၊ ပွါးစေရှေ့ခရာ။

(၃၃၈) ပရောက္ခာဝိ၊ နှောင်း၍ရှိ၊ ပွါးဘိ-ရှေ့ခရာ။

(၃၃၉) ခ, ဆ, သ, ထွေ၊ နှောင်းပြန်ပေ၊ ပွါးစေရှေ့ခရာ။

(၃၄၀) ဒု,-ပ, စ,-တ၊ ဟ, ကို-ဇ၊ ရဿ-အာ, ကိုသာ။

(၃၄၁) ကဝဂ်ပါမူ၊ စဝဂ်ပြု၊ ဗိန္ဒုအချို့လာ။
(၃၄၂) ဦ, ကို-အ, သိ၊ အ, အာ, ရှိ၊ ဣဝဏ်, အပွါးမှာ။
(၃၄၃) အတိ-သယ၊ လိုက ဒွေဘော်၊ ဓာတ်ရှေ့လျော်၊ ဇုဟော်မည်သညာ။

ဒွေဘော်ခန်းပြီး၏။

-------- ✱ --------

(ဘူဝါဒိ=ဘူဝါဒိဂိုဏ်းဓာတ်လည်းကောင်း၊ ရုဓာဒိ= ရုဓာဒိဂိုဏ်း ဓာတ်လည်းကောင်း၊ ဒိဝါဒိ=ဒိဝါဒိဂိုဏ်းဓာတ်လည်းကောင်း၊ သွာဒိ= သွာဒိဂိုဏ်းဓာတ်လည်းကောင်း၊ ကိယာဒိ=ကိယာဒိဂိုဏ်း ဓာတ်လည်း ကောင်း၊ ဂဟာဒိ=ဂဟာဒိဂိုဏ်းဓာတ်လည်းကောင်း၊ တနာဒိ=တနာဒိ ဂိုဏ်း ဓာတ်လည်းကောင်း၊ စုရာဒိ=စုရာဒိဂိုဏ်း ဓာတ်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဂဏာ= ဂိုဏ်းရှစ်ပါးတို့တည်း။ ။ ဆောင်ပုဒ်။

ဘူ=ဘူဓာတ်သည်၊ သတ္တာယံ= ထင်ရှားခြင်းအနက်၌၊ ဝတ္တတိ= ဖြစ်၏။ ။ နရော=လူသည်၊ ဘောဂံ=စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘောတိ=ခံစား၏။ ။ နရာ=လူတို့သည်၊ ဘောဂံ=စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘောန္တိ=ခံစားကုန်၏၊ တွံ= သင်သည်၊ ဘောဂံ=စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘောသိ=ခံစား၏၊ တုမှေ= သင်တို့သည်၊ ဘောဂံ=စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘောထ=ခံစားကုန်၏၊ အဟံ= ငါသည်၊ ဘောဂံ=စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘောမိ=ခံစား၏၊ မယံ=ငါတို့သည်၊ ဘောဂံ=စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘောမ=ခံစားကုန်၏။)

(၃၄၄) ဘူဝါဒိမှာ၊ ရုပ်ပြီးငှာ၊ သက်ပါ-အ, ပစ္စည်း။
(၃၄၅) ဂမု, ဝဒ၊ စသည် နောက်တွင်၊ အ, ကိုမြင်၊ ဧ, လျှင်ပြုတစ်နည်း။

(ဘူ=ဘူဓာတ်သည်၊ သတ္တာယံ= ထင်ရှားခြင်းအနက်၌၊ ဝတ္တတိ= ဖြစ်၏။ ။ ဘဝတိ၊ ဘဝန္တိ၊ ဘဝသိ၊ ဘဝထ။ ဘဝါမိ၊ ဘဝါမ။ ဘဝတေ၊ ဘဝန္တေ။ ဘဝသေ၊ ဘဝဝှေ၊ ဘဝေ၊ ဘဝမှေ။ ။ သုဒ္ဓကတ္တုရုပ်။ ။ ဘဝတိ=ဖြစ်တတ်၏၊ ဘဝန္တိ= ဖြစ်တတ်ကုန်၏။

အနုဘူယတိ၊ အနုဘူယန္တိ။ အနုဘူယသိ၊ အနုဘူယထ။ စသည် သုဒ္ဓကမ္မရုပ်။ ။ အနုဘူယတိ=ခံစားအပ်၏၊ အနူယန္တိ=ခံစားအပ်ကုန်၏။

ဘဝေတိ=ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဘာဝေန္တိ=ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ ဘာဝယတိ=ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဘာဝယန္တိ=ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ စသည် ဟေတုကတ္တုရုပ်။ ။ ဘာဝိယတိ=ဖြစ်စေအပ်၏၊ ဘာဝိယန္တိ= ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ စသည်ဟေတုကမ္မရုပ်။

ဝတ္တမာန်ပြီး၏။

------- * -------

ဘဝတု၊ ဘဝန္တု။ ဘဝါဟိ၊ ဘဝါထ။ ဘဝါမိ၊ ဘဝါမ။ ဘဝတံ၊ ဘဝန္တံ။ ဘဝဿု၊ ဘဝဝှော။ ဘဝေ၊ ဘဝါမသေ။ သုဒ္ဓကတ္တုရုပ်။ ။ ဘဝတု= ဖြစ်စေသတည်း၊ ဘဝန္တု= ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

အနုဘူယတု၊ အနုဘူယန္တု။ စသည်ကမ္မရုပ်။ ။ အနုဘူယတု= ခံစားအပ်စေသတည်း၊ အနုဘူယန္တု= ခံစားအပ်စေကုန်သတည်း။

ဘာဝေတု၊ ဘာဝေန္တု။ ဘာဝယတု၊ ဘာဝယန္တု၊စသည် ဟေတုကတ္တုရုပ်။ ။ ဘာဝိယတု၊ ဘာဝိယန္တု။ စသည်ဟေတုကမ္မရုပ်။

ပဉ္စမီပြီး၏။

------- * -------

ဘဝေယျ၊ ဘဝေယျုံ။ ဘဝေယျာသိ၊ ဘဝေယျာထ။ ဘဝေယျာမိ၊ ဘဝေယျာမ။ ဘဝေထ၊ ဘဝေရှံ။ ဘဝေထော၊ ဘဝေယျာဝှေါ။ ဘဝေယျံ၊ ဘဝေယျာမှေ။ ။ သုဒ္ဓကတ္တုရုပ်။ ။ ဘဝေယျ= ဖြစ်ရာ၏၊ ဘဝေယျုံ= ဖြစ်ကုန်ရာ၏။

အနုဘူယေယျ= ခံစားအပ်ရာ၏၊ အနုဘူယေယျုံ= ခံစားအပ်ကုန်ရာ၏။ စသည်သုဒ္ဓကမ္မရုပ်။ ။ ဘာဝေယျ= ဖြစ်စေရာ၏၊ ဘာဝေယျုံ= ဖြစ်စေကုန်ရာ၏။ စသည်ဟေတုကတ္တုရုပ်။ ။ ဘာဝိယေယျ= ဖြစ်စေအပ်ရာ၏၊ ဘာဝိယေယျုံ= ဖြစ်စေအပ်ကုန်ရာ၏။ စသည်ဟေတုကမ္မရုပ်။

သတ္တမီပြီး၏။

------- * -------

အဘဝ၊ အဘဝူ။ အဘဝေါ၊ အဘဝတ္ထ။ အဘဝံ၊ အဘဝမှာ။ အဘဝတ္ထ၊ အဘဝတ္ထုံ။ အဘဝသေ၊ အဘဝဝှံ၊ အဘဝိံ၊ အဘဝိမှသေ။ ။ သုဒ္ဓကတ္တုရုပ်။ ။ အဘဝ= ဖြစ်ပြီ၊ အဘဝူ= ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဟိယျတ္တနီပြီး၏။

------- * -------

ဗဘူဝ၊ ဗဘူဝူ။ ဗဘူဝေ၊ ဗဘူဝိတ္ထ။ ဗဘူဝံ၊ ဗဘူဝိမှ။ ဗဘူဝိတ္ထ၊ ဗဘူဝိရေ။ ဗဘူဝိတ္ထော၊ ဗဘူဝိဝှေါ။ ဗဘူဝိံ၊ ဗဘူဝိမှေ။ ။ ပရောက္ခာရုပ်။ ။ ဖြစ်ပြီ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ပေးလေ။

ပရောက္ခာပြီး၏။

------- * -------

အဘဝီ၊ အဘဝုံ။ အဘဝေါ၊ အဘဝိတ္ထ။ အဘဝိံ၊ အဘဝိမှာ။ အဘဝ၊ အဘဝူ။ အဘဝိသေ၊ အဘဝိဝှံ၊ အဘဝံ၊ အဘဝိမှေ။ ။

သုဒ္ဓကတ္တာရုပ်။ ။ အဘဝီ= ဖြစ်ပြီ၊ အဘဝုံ= ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ။ အနုဘူယိ= ခံစားအပ်ပြီ၊ အနုဘူယိံသု= ခံစားအပ်ကုန်ပြီ။ စသည်သုဒ္ဓကမ္မရုပ်။ ။ အဘာဝိ= ပွါးစေပြီ၊ အဘာဝယိ= ပွါးစေပြီ၊ အဘာဝိံသု= ပွါးစေကုန်ပြီ၊ အဘာဝယိံသု= ပွါးစေကုန်ပြီ။ စသည်ဟေတုကတ္တာရုပ်။ ။ အဘာဝိယိ= ပွါးစေအပ်ပြီ၊ အဘာဝိယိံသု= ပွါးစေအပ်ကုန်ပြီ။ စသည်ဟေတုကမ္မရုပ်။

အဇ္ဇတ္တနီပြီး၏။

------- ✳ -------

ဘဝိဿတိ၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ဘဝိဿသိ၊ ဘဝိဿထ၊ ဘဝိဿာမိ၊ ဘဝိဿာမ၊ ဘဝိဿတေ၊ ဘဝိဿန္တေ၊ ဘဝိဿသေ၊ ဘဝိဿေဝှေ၊ ဘဝိဿံ၊ ဘဝိဿာမှေ။ ။ သုဒ္ဓကတ္တာရုပ်။ ။ ဘဝိဿတိ= ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဘဝိဿန္တိ= ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ဘဝိဿန္တိပြီး၏။

------ ✳ ------

အဘဝိဿာ၊ အဘဝိဿံသု၊ အဘဝိဿေ၊ အဘဝိဿထ၊ အဘဝိဿံ၊ အဘဝိဿာမှာ၊ အဘဝိဿထ၊ အဘဝိဿိသု၊ အဘဝိဿသေ၊ အဘဝိဿဝှေ၊ အဘဝိဿိံ၊ အဘဝိဿာမှသေ။ ။ သုဒ္ဓကတ္တာရုပ်။ ။ အဘဝိဿာ= ဖြစ်ရာပြီ၊ အဘဝိဿံသု= ဖြစ်ကုန်ရာပြီ။

ကာလာတိပတ္တိပြီး၏။

------- ✳ --------

ဤရုပ်စုကို အကုန်ဆောင်လေ၊ သို့မှ ဝိဘတ်စဉ်လည်း ကြေလည်မည်၊ ရုပ်လေးမျိုးလည်း ကွဲပြားမည်၊ အနက်ပေးလည်း နေရာကျမည်။

ဂမု=ဂမုဓာတ်သည်၊ ဂတိယံ=လားခြင်း၌၊ ယမု=ယမုဓာတ်သည်၊ ဥပရမေ=ပြတ်ကင်းခြင်း၌၊ ဣသု=ဣသုဓာတ်သည်၊ ဣစ္ဆာယံ=အလိုရှိခြင်း၌၊ အာသ=အာသဓာတ်သည်၊ ဥပဝေသနေ=ချဉ်းကပ်ခြင်း၌၊ ကုသ=ကုသဓာတ်သည်၊ အက္ကောသေ=ဆဲရေးခြင်း၌၊ ဝသ=ဝသဓာတ်သည်၊ နိဝါသေ=နေခြင်း၌၊ လဘ=လဘဓာတ်သည်၊ လာဘေ=ရခြင်း၌၊ ဝစ=ဝစဓာတ်သည်၊ ဝိယတ္တိယံဝါစာယံ=လိမ်မာသောသူ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောစကား၌၊ ဝိသ=ဝိသဓာတ်သည်၊ ပဝေသနေ=ဝင်ခြင်း၌၊ ဝဒ=ဝဒဓာတ်သည်၊ ဝိယတ္တိယံဝါစာယံ= လိမ်မာသောသူ၏ ဥစ္စာဖြစ် သောစကား၌၊ ဒါ=ဒါဓာတ်သည်၊ ဒါနေ=ပေးခြင်း၌၊ အသ=အသဓာတ်သည်၊ ဘုဝိ=ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဇရ=ဇရဓာတ်သည်၊ ဝယောဟာနိမှိ=အရွယ်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၌၊ မရ=မရဓာတ်သည်၊ ပါဏစာဂေ=အသက်ကိုစွန့်ခြင်း၌၊ ခိ=ခိဓာတ်သည်၊ ခိယနေ=ရှုတ်ချခြင်း၌၊ သဒ=သဒဓာတ်သည်၊ ဂတျာဝသာနေ= လာခြင်း၏နှစ်ခြင်း၌၊ ဟန=ဟနဓာတ်သည်၊ ဟိံသာယံ= ညှဉ်းဆဲခြင်း၌၊ ဟူ= ဟူဓာတ်သည်၊ သတ္တာယံ= ထင်ရှားရှိခြင်း၌၊ ဝဟ=ဝဟဓာတ်သည်၊ ပါပုဏေ=ရောက်ခြင်း၌၊ ဒိသ=ဒိသဓာတ်သည်၊ ပေက္ခနေ=ရှုခြင်း၌၊ ဗြူ=ဗြူဓာတ်သည်၊ ဝိယတ္တိယံဝါစာယံ= လိမ်မာသောသူ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စကား၌၊ ဌာ=ဌာဓာတ်သည်၊ ဂတိနိဝတ္တိယံ=လားခြင်း၏နှစ်ခြင်း၌၊ ပါ=ပါဓာတ်သည်၊ ပါနေ=သောက်ခြင်း၌၊ ယဇ=ယဇဓာတ်သည်၊ ပူဇာယံ=ပူဇော်ခြင်း၌၊ နီ=နီဓာတ်သည်၊ နယေ=ဆောင်ခြင်း၌၊ သီ=သီဓာတ်သည်၊ သယေ=အိပ်ခြင်း၌။

ဘူဝါဒိဂိုဏ်း-ဓာတ်စဉ်ဆောင်ပုဒ်။

--------- * --------

(၃၄၆) ဂမု, ယမု၊ က္ကသု, အာသ၊ ဓာတွန္တ၊ -ဿ, ဒွေ-ဝိကပ်ပြု။
(၃၄၇) ဝသ, လဘ၊ ဿ, နှောင်းက၊ ဿ, ပါ-ဿ, ဒွေပြု။
(၃၄၈) ဟိ, အဇ်, ရှိက၊ ဘိဒ, ဆိဒ၊ ဓာတွန္တ၊ -ဿ, ဒွေ-ဝိကပ်ပြု။
(၃၄၉) ဆိ, ဘိ, ရုဒ၊ ဿ, ရှိက၊ ဿ, ပါ-ဿ, ဒွေပြု။
(၃၅၀) ဤ, လျှင်ရှိက၊ အက္ကောသ၊ သ, ကို-ဿ, ဒွေပြု။
(၃၅၁) ဝစ, မုစ၊ ဘုဇ, တို့မှာ၊ ဿ, နှောင်းရာ၊ ဿ, ပါ-က္ခ,
ဒွေပြု။
(၃၅၂) အဇ္ဇတ်, ရှိက၊ ဓာတ်, ဝိသ၊ သ, ကို-က္ခ, ဒွေပြု။
(၃၅၃) အဇ္ဇတ်, ဘဝိဿ၊ နှောင်း-သက၊ က, ကို-က္ခ, ဒွေပြု။
(၃၅၄) ဝဒ, ဝဇ္ဇ၊ ဒါ, ဒဇ္ဇ၊ ပြုကြဝိကပ်သာ။
(၃၅၅) ဇ္ဇ, ဒွေ-နောက်ရှိ၊ ဃျောဒိ၊ ကြေဘိ-ဃျေ, သာ။
(၃၅၆) ယိရ, နောက်ရှိ၊ ဃျောဒိ၊ ကျေဘိ-ဃျေ, သာ။
(၃၅၇) ဆေ, ဧ-ေ၊ အာ, ပြုလေ၊ ဃျေ, အာ, ပြုရာ။
(၃၅၈) ဒမ္မိ, ဒမ္မ၊ နှစ်ပဒ၊ မိ, မ, ဒါ, နှင့်ပြီး။
(၃၅၉) အတ္ထိ, အတ္ထ၊ နှစ်ပဒ၊ အသ, တိ, ထ, ပြီး။
(၃၆၀) အတ္ထု, အတ္ထ၊ နှစ်ပဒ၊ အသ, တု, ထ, ပြီး။
(၃၆၁) အမှိ, အမှ၊ အသ္မိ, အသ္မ၊ လေးပဒ၊ အသ, -မိ, မ, ပြီး။
(၃၆၂) အသိ, အာဟိ၊ ရုပ်နှစ်ရှိ၊ သိ, ဟိ, -အသ, ပြီး။
(၃၆၃) သန္တိ, သန္တု၊ အ-ကျေမှု၊ အန္တိ, အန္တု,-ပြီး။
(၃၆၄) အဿ, အဿု၊ အဿသိ, အဿထ၊ အဿံ,
အဿာမ၊ ခြောက်ပဒ၊ အံသ-ဃျောဒိ။
(၃၆၅) အဇ္ဇတ်, နှောင်းလျှင်၊ အသ, တွင်၊ အ, လျှင်-ဒီဃ, ပြု။
(၃၆၆) အဇ္ဇတ်-နှောင်းလျှင်၊ ဂမု, တွင်-မ၊ ချေတို့ရ၊ ဂ္ဆ, ရံခါပြု။

(၃၆၇) အဇ္ဈတ်, ဘဝိဿန်၊ နှစ်တန်နှောင်းက၊ ကရ, ဟရာ၊ ခေတ်နှစ်ဖြာ၊ ကာ, ဟာ, အချို့ပြု။

(၃၆၈) ကာ, ဟာ, နောက်မှ၊ ဿ, ရောက်က၊ ဿ, ကို-ဟ, ဟိ, ပြု။

(၃၆၉) ဇီရ, ဇိယျ, ဤနှစ်ဝ၊ ဇရ, ခေတ်အပြု။

(၃၇၀) မီရ, မိယျ၊ ဤနှစ်ဝ၊ မရ, ခေတ်အပြု။

(၃၇၁) ဒိယ, ဒိယျ၊ ဤနှစ်ဝ၊ မုချ-ဒိ, ကိုပြု။

(၃၇၂) သဒ, ဟန၊ ဤနှစ်ဝ၊ သီဒ, ဝဓ, ပြု။

(၃၇၃) တျန္တိ, နှင့်၊ ဿာမိ, ဿာမ၊ လေး၀-အ, မြင်၊ ဟန, တွင်၊ န, လျှင်-ဗိန္ဒုဖြစ်။

(၃၇၄) ဗိန္ဒု, နောက်မှ၊ ၎င်း-ဿ၊ ခ, လျှင်-အမြဲဖြစ်။

(၃၇၅) ကြခေတ်, နောက်တွင်၊ ဿ, ကိုမြင်၊ ဿ, လျှင်-ဟိ, လည်းဖြစ်။

(၃၇၆) ဟန, ရုဟ၊ ယာတ, ရောပါ၊ ကာရိုက်, မှာ၊ မြဲစွာအပြုဖြစ်။

(၃၇၇) အဟေသုံ, နှင့်၊ အဟုံ, တစ်ထွေ၊ အဟေသုမှာ၊ အဟုမှာ, လေးဖြာ-ဟူ, မှဖြစ်။

(၃၇၈) ဟော, နှင့် ဟောဟိ၊ ဟောဟိ,-သုံးဖြာ၊ ဿ, နှောင်းရာ၊ ရုံခါ-ဿ, ကြေလစ်။

(၃၇၉) အဇ္ဈတ်, နှောင်းက၊ ခေတ်-ဝစ၊ အ, ကို-ဩလည်းပြု။

(၃၈၀) ဝစ, ဝသ, ဝဟ၊ ယ, နှောင်းက၊ အ, ကို-ဥ,အပြု။

(၃၈၁) ဝဟ, နောင်မှ၊ ကံ, ဠ-ယ၊ လ, လည်း-ရုံခါပြု။

(၃၈၂) ဟ, ကာရန္တ၊ ခေတ်နောင်-ယ၊ ဟ, နှင့်-ရှေ့နောက်ပြု။

(၁၈၃) ပဿ, ဒဿ၊ ဒိဿ, ဒက္ခ၊ ဒသ, ဒ၊ ဒိသ-ဓာတ်အပြု။
(၁၈၄) သက္ခ, ဒက္ခ၊ ဿ, နှောင်းက၊ ဿ, ကို-က္က, လည်းပြု။
(၁၈၅) ဗြူ, ဓာတ်နောက်တွင်၊ တိ, ရောက်လျှင်၊ အ, ပင်-ဤ,
ဖြစ်မြဲ။
(၁၈၆) အာဟ, အာဟု၊ အာဟံသု၊ အ, ဉ-ဥံ, နှင့်ပြီး။
(၁၈၇) တိဋ္ဌ, ပိဝ၊ ဌာ, ပါမျှ၊ ဌဟ, ဌာ, ကိုရေး။
(၁၈၈) ယဇ, နောက်မှ၊ ကံ, ဥ်ကျ၊ ရှေ့-ယ, က္က, ပြုသေး။

ဘူဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

------- * -------

(ရုဓ=ရုဓဓာတ်သည်၊ အာဝရဏေ=ပိတ်ပင်ခြင်း၌၊ ဆိဒ=သည်၊ ဒွိဓာကရဏေ=နှစ်ဖြာပြုခြင်း၌၊ ဘိဒ=သည်၊ ဝိဒါရဏေ=ခွဲခြင်း၌၊ ဝိဒ=သည်၊ လာဘေ=ရခြင်း၌၊ ဘုဇ=သည်၊ အဇ္ဈောဟရဏေ=မျိုခြင်း၌၊ ယုဇ=သည်၊ ယောဂေ=ယှဉ်ခြင်း၌၊ မုစ=သည်၊ မောစနေ=လွတ်ခြင်း၌၊ သိစ=သည်၊ သေစနေ=သွန်းခြင်း၌။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၁၈၉) ရုဓာဒိ, ဉ်၊ အ, လျှင်ဆိုက်၊ ရှေ့ဉ်-ဗိန္ဒုလာ။
(၁၉၀) ဧ, ဩ, က္က, ဤ၊ လေးပစ္စည်း၊ သက်ပြီအချို့မှာ။

(ရုန္ဓတိ=ပိတ်ပင်၏၊ ရုန္ဓန္တိ=ပိတ်ပင်ကုန်၏၊ ရုန္ဓိယတိ=ပိတ်ပင်အပ်၏၊ ရုန္ဓိယန္တိ=ပိတ်ပင်အပ်ကုန်၏။ ။ ရုန္ဓေတိ၊ ရုန္ဓယတိ၊ ရုန္ဓာပေတိ၊ ရုန္ဓာပယတိ= ပိတ်ပင်စေတတ်၏။ ။ ဟေတုကတ္တုရုပ်။ ။ ရုန္ဓာပိယတိ=ပိတ်ပင်စေအပ်၏။ စသည်ဟေတုကမ္မရုပ်။ ။ ရောဓေတိ၊ ရောဓယတိ၊ ရောဓာပေတိ၊ ရောဓာပယတိ။ ။ ဟေတုကတ္တုရုပ်။ ။ ပြယုဂ်ဆောင်ပုဒ်။)

ရုဓာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

------- * -------

(ဒိဝုဒိဝုဓာတ်သည်၊ ဒိဗ္ဗနေ=ထွန်းပခြင်း၌၊ သိဝု=သည်၊ သိဗ္ဗနေ= ချုပ်စပ်ခြင်း၌၊ ကုစ=သည်၊ ကောပေ=အမျက်ထွက်ခြင်း၌၊ ဂိဓ=သည်၊ ဂေဓေ=မက်မောခြင်း၌၊ ပဒ=သည်၊ ဂတိယံ=လာခြင်း၌၊ ဗုဓ=သည်၊ ဉာဏေ=သိခြင်း၌၊ ယုဓ=သည်၊ သံပဟာရေ=တိုက်ခိုက်ခြင်း၌၊ ဝိဒ=သည်၊ သတ္တာယံ=ထင်ရှားရှိခြင်း၌၊ ဝိဓ= သည်၊ တာလနေ= ထွင်းဖောက်ခြင်း၌၊ တုသ=သည်၊ ပီတိမှိ=နှစ်သက်ခြင်း၌၊ ဒုသ=သည်၊ ဒုဿနေ=ပြစ်မှားခြင်း၌၊ နသ=သည်၊ ဝိနာသေ=ပျက်စီးခြင်း၌၊ နဟ=သည်၊ ဗန္ဓနေ=ဖွဲ့ခြင်း၌၊ လုဘ= သည်၊ ဂိဒ္ဓေ=မက်မောခြင်း၌၊ မုဟ=သည်၊ ဝိစိတ္တေ=ပြန့်လွင့်ခြင်း၌၊ ဇန= သည်၊ ဇနနေ=ဖြစ်ခြင်း၌။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၃၉၁) ဒိဝါဒိမှာ၊ ရုပ်ပြီးငါ၊ သက်ပါ-ယ, ပစ္စည်း။

(၃၉၂) ယ, နှောင်းတုံမူ၊ တနု, ဇန၊ ဓာတွန်-န၊ ပြုကြ-အာ, လျှင်တည်း။

(၃၉၃) ဤမှ ကြွင်းကျန်၊ ရုပ်ပြီးဟန်၊ ဘော ကံ-ယ, ၏နည်း။

(ဒိဗ္ဗတိ= ထွန်းပ၏၊ ဒိဗ္ဗန္တိ= ထွန်းပကုန်၏။ ။ သုဒ္ဓကတ္တုရုပ်။ ။ ဒိဗ္ဗေတိ၊ ဒိဗ္ဗယတိ၊ ဒိဗ္ဗာပေတိ၊ ဒိဗ္ဗာပယတိ=ထွန်းပစေ၏။ ။ ဟေတုကတ္တုရုပ်။ ။ ဗုဇ္ဈတိ=သိတတ်၏၊ ဗုဇ္ဈိယတိ=သိအပ်၏။ ။ ဗောဓေတိ=သိစေတတ်၏၊ ဗောဓိယတိ=သိစေအပ်၏။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ= ဖြစ်၏၊ ဥပ္ပါဒေတိ=ဖြစ်စေ၏၊ ဇာယတိ=ဖြစ်၏၊ ဇနေတိ=ဖြစ်စေ၏၊ လုဗ္ဘတိ=မက်မော၏၊ တုဿတိ=နှစ်သက်၏၊ သန္နယှတိ=ဖွဲ့၏။

ဒိဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

------- * -------

(သု=သုဓာတ်သည်၊ သဝနေ=ကြားနာခြင်း၌၊ အပ=သည်၊ ပါပုဏေ=ရောက်ခြင်း၌၊ သက=သည်၊ သတ္တိယံ=စွမ်းနိုင်ခြင်း၌၊ မိ=သည်၊ ပက္ခေပေ=ထည့်သွင်းခြင်း၌၊ ဟိ=သည်၊ ဂတိယံ=လာခြင်း၌၊ ဝု=သည်၊ သံဝရဏေ=ပိတ်ပင်ခြင်း၌။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၃၉၄) ဏော, ဥဏော, ပါ၊ ဏှာ, ဥဏှာ၊ သွာဒိ, ဂိုဏ်းပစ္စည်း။

(သုဏောတိ၊ သုဏာတိ=ကြား၏၊ သူယတိ၊ သုယျတိ=ကြားအပ်၏၊ သာဝေတိ=ကြားစေ၏၊ သာဝိယတိ=ကြားစေအပ်၏။)

သွာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

------ * ------

(ကီ=ကီဓာတ်သည်၊ ဒဗ္ဗဝိနိယမေ=ဥစ္စာဖြင့် ဥစ္စာကို ဖလှယ်ခြင်း၌၊ စိ=သည်၊ စယေ=ဆည်းပူးခြင်း၌၊ ဇိ=သည်၊ ဇယေ=အောင်ခြင်း၌၊ ဉာ=သည်၊ ဉာဏေ=သိခြင်း၌၊ မာ=သည်၊ မာနေ=နှိုင်းရှည့်ခြင်း၌၊ လူ=သည်၊ လဝနေ=ရိတ်ခြင်း၌၊ ဓူ=သည်၊ ကမ္ပနေ=တုန်လှုပ်ခြင်း၌၊ ဂဟ=သည်၊ ဥပါဒါနေ=ကပ်၍ယူခြင်း၌။ ။ဆောင်ပုဒ်။)

(၃၉၅) ကိယာဒိ, မှာ၊ ရုပ်ပြီးငှါ၊ သက်ပါ-နာပစ္စည်း။

(၃၉၆) ကိယာဒိ, မှာ၊ နာနှောင်းလာ၊ ပြုရာ-ရဿတည်း။

(၃၉၇) နာ, နှောင်းလေရာ၊ ဉာကိုသာ၊ ဇာ, ပြုမြဲသတည်း။

(၃၉၈) နာယတိ, နာယန္တိ၊ ရုပ်အရှိ၊ ဉာ, တျန္တိ, ပြီး။

(၃၉၉) ဇာနိယာ, ဇညာ၊ ဇညူ, ဇညာသိ၊ ဇညံ, ဇညာမိ၊ ရုပ်အရှိ၊ ယျောဒိ, နှင့်ပြီး။

(၄၀၀) နာနှောင်းလေရာ၊ မာ, ၏အာ၊ ဣ, သာ-ပြုရိုးတည်း။

(၄၀၁) ဂဟ, နှင့်နာ၊ ပြန်လှန်ရာ၊ န, မှာ-ဏှ, ကြီးပြု။

(၄၀၂) နာ, နှင့်တကွ၊ ဓာတ်ဂဟာ၊ ယေပွ, အပြီးပြု။

ကိယာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

------ * ------

(တနု=တနုဓာတ်သည်၊ ဝိတ္ထာရေ=ချဲ့ခြင်း၌၊ ကရ=သည်၊ ကရဏေ=ပြုခြင်း၌၊ သက=သည်၊ သတ္တိယံ=စွမ်းနိုင်ခြင်း၌၊ အပ=သည်၊ ပါပုဏေ=ရောက်ခြင်း၌။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၄၀၃) တနာဒိမှာ၊ ရုပ်ပြီးငှါ၊ သက်ပါ-ဩ, ယိရ။

(၄၀၄) ကရ, နောက်မှာ၊ ဩ, ရောက်လာ၊ ဩပါ-ကုဗ္ဗ, ကြုဗ္ဗ, ပြု။

(၄၀၅) ပရဆက်, မှာ၊ ဩ, သက်လာ၊ ဩပါ- ကုရု, ပြု။

(၄၀၆) ယိရ, နှောင်းက၊ ဓာတ်ကရ, ရလျှင်-ကြေသမှု။

(၄၀၇) သံရှေးရှိက၊ ဓာတ်ကရ၊ ခရ, ပြုရိုးတည်း။

တနာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

----- * -----

(စုရ=စုရဓာတ်သည်၊ ထေယျေ=ခိုးခြင်း၌၊ စိန္တ=သည်၊ စိန္တာယံ=ကြံခြင်း၌၊ မန္တ=သည်၊ မန္တနေ၊ တိုင်ပင်ခြင်း၌၊ ပါလ=သည်၊ ရက္ခဏေ=စောင့်ခြင်း၌၊ ယန္တ=သည်၊ စေတာယံ=စေ့ဆော်ခြင်း၌၊ ဝိဒ=သည်၊ အနုဘဝနေ=ခံစားခြင်း၌၊ ကမု=သည်၊ ကန္တာယံ=အလိုရှိခြင်း၌။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၄၀၈) စုရာဒိမှာ၊ ရုပ်ပြီးငှါ၊ သက်ပါ ဏေ, ဏယ။

(စောရေတိ၊ စောရယတိ=ခိုးတတ်၏၊ စောရေန္တိ၊ စောရယန္တိ=ခိုးတတ်ကုန်၏၊ စောရိယတိ=ခိုးအပ်၏၊ စောရာပေတိ၊ စောရာပယတိ=ခိုးစေ၏၊ စောရာပိယတိ=ခိုးစေအပ်၏။)

စုရာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

ဂိုဏ်းခုနစ်ပါးပြီး၏။

------ ✳ ------

(၄၀၉) တိတိက္ခ, စိကိစ္ဆ, တိကိစ္ဆ၊ ဇိဂုစ္ဆ, ဝီမံသ၊ ငါးပဒ၊ ပါဠိုပဒိကဓာတ်။

(တိတိက္ခတိ=သည်းခံ၏၊ တိကိစ္ဆတိ=ကုစား၏၊ ဇိဂုစ္ဆတိ=စက်ဆုပ်၏၊ ဝီမံသတိ=စုံစမ်း၏။ ။ဆောင်ပုဒ်။)

(၄၁၀) တုံ, ကူစ္ဆ, ဥ၊ ဘုဇ, ဃသ၊ ဟရ, သု, ပါ၊ ဓာတ်နောက်မှာ၊ သက်ပါ-ခ, ဆ, သ။

(၄၁၁) ခ, ဆ, နှောင်းက၊ ဓာတွန္တ, ကို၊ က, စ, ပြုရာ၊ သ, နှောင်းလာ၊ ဟရာ, ဂိ, အပြု။

(၄၁၂) ရုပ်ပြီးရန်လမ်း၊ ဒွေဘော်ခန်း၊ လှမ်း၍-ဉာဏ်နှင့်ရှု။

(ဗုဘုက္ခတိ=မျိုခြင်းငှါအလိုရှိ၏၊ ဇိဃစ္ဆတိ=စားခြင်းငှါအလိုရှိ၏၊ ဇိဂီသတိ=ဆောင်ခြင်းငှါအလိုရှိ၏၊ သုဿုသတိ=ကြားခြင်းငှါအလိုရှိ၏၊ ပိပါသတိ=သောက်ခြင်းငှါအလိုရှိ၏။ ။ဆောင်ပုဒ်။)

(၄၁၃) ကတ္တား, ဥပမာ၊ နာမ်နောက်မှာ၊ အာစာရနက်၊ အာယ, သက်။

(ပဗ္ဗတာယတိ=တောင်ကဲ့သို့ မလှုပ်မရှားပြုကျင့်၏။)

(၄၁၄) ကံ, ဥပမာ၊ နာမ်နောက်မှာ၊ အာစာရနက်၊ ဤယ, သက်။

(ပုတ္တီယတိ=သားကဲ့သို့ကျင့်၏။)

(၄၁၅) မိမိဘို့မျှ၊ နာမ်နောက်မှ၊ ဤယ, ပစ္စည်းသက်။

(စီဝရီယတိ=မိမိဖို့ငှါ သင်္ကန်းကိုအလိုရှိ၏။)

(၄၁၆) နာမ်၏နောက်မှာ၊ ထွေထွေလာ၊ ကြိယာနက်၊ ဏာယ, သက်။

(ဝိသုဒ္ဓယတိ=စင်ကြယ်၏။)

(၄၁၇) နာမ်၏နောက်မှ၊ ဓာတွတ္ထ, မှာ၊ သက်တို့လာ၊ အာယ, ဤယ, ဧ။

(သဒ္ဒါယတိ=အသံပြု၏၊ မေတ္တာယတိ=မေတ္တာပြု၏၊ တဏှီယတိ=တပ်ခြင်းကိုပြု၏၊ ဗလီယတိ=အားတိုက်ပြု၏၊ ဝဍ္ဍေတိ=ကျင်ကြီးစွန့်၏၊ မုတ္တေတိ=ကျင်ငယ်စွန့်၏။)

(၄၁၈) နမော, နောက်မှ၊ ဓာတွတ္ထ၊ အသ, ပစ္စည်းပေ။

(နမဿတိ=ရှိခိုး၏။)

(၄၁၉) ဥပပဒံ, နာမ်၏နောက်မှ၊ ပဒပူရဏ၊ အဗ္ဗုတ၊ သက်ကြဉ်ပစ္စေး။

(မနသိကရောတိ=နှလုံးသွင်း၏၊ ဘုသိကရောတိ=ဖွဲ မဟုတ်သည်ကိုဖွဲ့ကဲ့သို့ပြု၏။)

(၄၂၀) ဓာတ်ဟူသည်ကား၊ အနက်များ၊ ဂိုဏ်း အားလျော်စွာ ဝေ။

(၄၂၁) ပုဒ်-ဥပသာ၊ ယှဉ်တုံလာ၊ များစွာဓာတ်နက်ထွေ။

(၄၂၁) တစ်ရှောင်ငါးဆယ်၊ လက်ခြယ်၊ ဤဝယ်-အာချာတ်ပြီး။

သဒ္ဒသံခိပ်အာချာတ်ပြီး၏။

----- * -----

(၄) ကိတ်ပိုင်း

(၄၂၂) တတ်, မူ-ကတ္တား၊ ကံ, အပ်ပြား၊ ကြောင့်, ကား-ကရိုဏ်းသာ။

(၄၂၃) သမ္ပဒါန်၊ အပါဒါန်၊ အဓိကရဏ၊ ပေးကြ-ရာသာလျှင်။

(၄၂၄) ခြင်း, ရာ-ဘာဝ၊ ကိတ်, ဟောရ၊ သတ္တ-သာဓနာ။

(၄၂၅) တ, တဝန္တု၊ တာဝီ, မှ၊ တုန်, တွာန်, တွာ။

(၄၂၆) တာယေ, တုယေ၊ တုံတဝေ၊ တဗ္ဗေ, တဗျ, သာ။

(၄၂၇) တေယျ, တိ, တု၊ တုက, စု၊ တ ဟု-မှတ်ကုန်ပါ။

(၄၂၈) ဘော, ကံ, ကတ္တု၊ အာခါရ၊ တ, ၏-သက်ဝင်ရာ။

(၄၂၉) ကာလသုံးပါး၊ တ, လျှင်ပြား၊ များ၏-အတိတ်မှာ။

(၄၃၀) တာဝီ, တဝန္တု၊ တိတ်ကာလ၊ သက်ကြ-ကတ္တားမှာ။

(၄၃၁) တုနာဒိ, ကား၊ ဘော, ကတ္တား၊ များ၏-အတိတ်မှာ။

(၄၃၂) တာယေ, အာဒိ၊ ဘော၌သိ၊ များ၏-နာဂတ်မှာ။

(၄၃၃) ရှေ့နောက်ကြိယာ၊ တူကတ္တာ၊ ရှေ့မှာ-တွာဒိ, များ။

(၄၃၄) ရှေ့နောက်ကြိယာ၊ တူကတ္တာ၊ နောက်မှာ-တာယေ, များ။

(၄၃၅) အကျိုး-ကြိယာ၊ တဒတ္ထာ၊ တာယေ, အာဒိပြား။

(၄၃၆) တဗ္ဗာ, ဒိမှာ၊ ဘော, ကံ, သာ၊ ကာလ-ဝိမုတ်ထား။

(၄၃၇) အရဟာ, နှင့်၊ သက္က, ပေသ၊ တိသဂ္ဂ၊ ပတ္တကာလ, ပြား။
(၄၃၈) တိ, မူ-သာဓနေ၊ အများရ၊ ကာလ-သုံးထွေပြား။
(၄၃၉) တဿီလာဒိ၊ ကတ္တရိ၊ သက်ဘိ-တု, အလား။
(၄၄၀) ကတ္တားသာမန်၊ ကာ, သုံးတန်၊ ရံခါ-နာဂတ်, ငြား။
(၄၄၁) ဂိုဏ်း, ခုနစ်လည်း၊ အာချာတ်, နည်း၊ ပစ္စည်း-ဝုဒ္ဓိပါ။
(၄၄၂) ဗျဥ္ဇနာဒိ၊ ပစ္စည်းရှိ၊ ဣ, လည်း-သင့်ရာလာ။
(၄၄၃) ခပ်သိမ်းခါတ်မှ၊ တွာ, ရောက်က၊ ယ, နှင့်-ယာန, ပြု။
(၄၄၄) ကာရိုက်နောက်လည်း၊ ကိတ်ပစ္စည်း၊ အကြီး-ဝုဒ္ဓိပြု။

(ဘူတော=ဖြစ်ပြီ၊ ဘူတဝါ=ဖြစ်ပြီ၊ ဘူတာဝီ=ဖြစ်ပြီ၊ ဘုတွာ=ဖြစ်ပြီး၍၊ ဘုတွာန=ဖြစ်ပြီး၍၊ သမ္ဘုယျ=ကောင်းစွာဖြစ်၍၊ ဘဝိတုံ=ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဘဝိတဝေ=ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဘူတိ=ဖြစ်ခြင်း၊ ဘာဝေတာ=ဖြစ်စေ၏။ ။ပြယုဂ်ဆောင်ပုဒ်။)

တ, ပစ္စည်းမျိုး၌ သာမညဝိဓိပြီး၏။

------ ✳ ------

(၄၄၅) တ, နှောင်းတုံလတ်၊ ခါတ်၏ အစ၊ ဝ, ရှိက၊ ဝ, လျှင်-ဥ, ဖြစ်မြဲ။
(၄၄၆) န, မ, ရ, နောက်၊ တ, လျှင်ရောက်၊ ကြေပျောက်-န, မ, ရ။
(၄၄၇) န, မ, နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ န, မာ, ဝဂ္ဂန္တ။
(၄၄၈) စ, ၏-နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ စ, ပါ-က္က, ဒွေးပြု။
(၄၄၉) တိဇ, သုသ၊ စသည်နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခါတ်ပါ-က္ခ, ဒွေးပြု။

(၄၅၀) ဇ, ၏-နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-ဂ္ဂ, ဒွေးပြု။

(၄၅၁) ရ, ၏-နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ရံခါ-ဋ, အပြု။

(၄၅၂) သကာရန္တ၊ ပုစ္ဆ, ဘဉ္ဇ၊ စသည်နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-ဋ္ဌ, ဒွေးပြု။

(၄၅၃) ဝဍ္ဎ, ဒဟ, ၊ စသည်နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-ဍ္ဎ, ဒွေးပြု။

(၄၅၄) ခိ, ၏နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ တ, သာ-ဤဏ, ပြု။

(၄၅၅) ဒ, ရ, နောက်မှာ၊ တ,ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-ဣဏ္ဏ, ပြု။

(၄၅၆) စ, ဇ, တ, ဒ၊ ပ, ၏-နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-တ္တ, ဒွေးပြု။

(၄၅၇) သာသ, သံသ ၊ ဝသ, နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-တ္ထ, ဒွေးပြု။

(၄၅၈) သာ, ကိုလည်း-သိ ၊ တ္ထ, ဗျည်း-ဒွိ ၊ ဌ, ဒွိ-ရံခါပြု။

(၄၅၉) ဓ, ဘ, ဟ, မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-ဒ္ဓ, ဒွေးပြု။

(၄၆၀) ဒ, ၏-နောက်မှာ၊ တ, ရောက်လာ၊ ခတ်ပါ-န္န, ဒွေးပြု။

(၄၆၁) ဒါ, နှင့်-သဒ၊ နမု, မှ၊ ဣန္န, ခတ်ပါပြု။

(၄၆၂) အာသ, ပဒ၊ သုပ, ဟာ, မှ၊ ရောက်သည်-တ၊ ဣန, ဤန, ပြု။

(၄၆၃) စိ, ဇိ, ဒိ, ပိ၊ လိ, ဓူ, လူ, ဟု၊ ခတ်စု-နောက်မှ၊ ရောက်သည်-တ၊ န, လည်းရံခါပြု။

(၄၆၄) ဟ, ၏နောက်မှ၊ ရောက်သည့်-တ၊ ဟ, ပါ-ဠှ, ဒွေးပြု။

(၄၆၅) ဂါ, ဌာ, မာ, ပါ၊ တ, နှောင်းရာ၊ အာ, ကို-ဣ, ဤ, ပြု။

(၄၆၆) တ, နှောင်းတုံက၊ ဓာတ်ဇန့၊ န, ကို-အာ, ဟုပြု။

(၄၆၇) အာ၏- နောက်မှ၊ တွာဒိ-ယ၊ ကြေထ-ရုံတစ်ခါ။

(၄၆၈) က္က, နှောင်းလေရာ၊ ဒါ, ကို-က္ကယ၊ မ, နှောင်းက၊ က္ကယ,
တွာကိုပြု။

(၄၆၉) ယ, နှောင်းတုံဘိ၊ သိ, ၏-က္က၊ ပြုဘိ-အာ, လျှင်တည်း။

(၄၇၀) က္က, နှောင်းလည်း-စွ၊ ရ, န, နှင့်သာ၊ ပစ္စည်း-တွာ၊
ရုံခါ-စွ, လည်းပြု။

(၄၇၁) ဝဂ္ဂ, လ, သ၊ နောက်မှ-တွာဒိ၊ ယ, ပြုဘိ၊ သန္ဓိ,
ရုပ်ပြီးနည်း။

(၄၇၂) ဒိသ, နောက်မြင်၊ တွာဒိ, တွင်၊ တ, လျှင်ကြေသမှု။

(၄၇၃) ဒိသ, နောက်မှာ၊ တွာ, ရောက်လာ၊ သ, ပါ-ဍွာဍျ, ပြု။

(၄၇၄) တွာ, တုံ, တဗ္ဗ၊ နှောင်းတုံက၊ ဒ, လည်း-ဒိ, ကိုပြု။

(၄၇၅) တွာဒိ-ဒ္ဓ, ပြု၊ ဝ, ကြေမှု၊ ပြန်မှု-ဟ, နှင့်-ယ,။

(၄၇၆) ကရ, ဟရာ၊ ရ, ကြေခါ၊ ကာ, ဟာ, ရုံခါပြု။

(၄၇၇) ဓာတွန်, ကျေဘိ၊ တနာဒိ,၊ ဒွိရုပ်-ဝိကပ်ပြု။

(၄၇၈) သာသ, နောက်မှာ၊ တု, ရောက်လာ၊ သ, ပါ-ဋ္ဌု, အပြု။

(၄၇၉) မာန, ဘာသာ,၊ တု, ရောက်လာ၊ ဓာတွန်-ကြေသမှု။

(၄၈၀) ပါ, ဓာ, နောက်မှာ၊ တု, ရောက်လာ၊ အာ, ကို-က္က, ဉ,
ပြု။

တ, ရာသီပြီး၏။

------- ✳ -------

(၄၈၁) အနီယ, ဏျ၊ ဘော, ကံ, ကျ၊ တဗ္ဗ, နည်းတူ သာ။

(၄၈၂) သာဓနတစ်ပါး၊ အနည်းအား၊ ဟောကြားသေး သည်သာ။
(၄၈၃) ဏျ, နှောင်းဘိ၊ ရုပ်ဝိဓိ,၊ သန္ဓိ, နည်းတိုင်းသာ။
(၄၈၄) ဝုဒ္ဓိပြုနည်း၊ ရှေ့တိုင်းမှီး၊ ဣ, လည်း-ရုံခါလာ။
(၄၈၅) အာ, ဣ, ဓာတ်စု၊ ဧ, လျှင်ပြု၊ ဥ, စု-သြ, အာဝ်,။
(၄၈၆) ဏ, နှောင်းတုံမူ၊ စ, ဝဂ်စု၊ ပြုလေ-က, ဝဂ်သာ။
(၄၈၇) ရ, နှင့်တကွ၊ ယင်း-ဏျ,၊ ဣစ္စ, အစ္စ, ပြု။

အနီယ, ဏျ, ရာသီပြီး၏။

------ * ------

(၄၈၈) အန္တ, ကတ္တား,၊ မာန, ငြား၊ ကတ္တား, ဘော, ကံ, သာ။
(၄၈၉) ပစ္စုပ္ပန်များ၊ သ, လာငြား၊ နှစ်ပါး-နာဂတ်, မှာ။
(၄၉၀) မ, ကိုချေပြန်၊ အာန, ကျန်၊ ရုံဖန်ပြယုဂ်လာ။
(၄၉၁) ဂိုဏ်းခုနစ်လည်း၊ အာချတ်နည်း၊ ပစ္စည်းအာဂုံလာ။

အန္တ, မာန, ရာသီပြီး၏။

------- * -------

(၄၉၂) သတ္တ-သာဓန,၊ သက်အပ်စွ၊ အ, နှင့်-ဏ, နှစ်ဖြာ။
(၄၉၃) ကံပုဒ်, ဘက်တွဲ၊ ကတ္တား, မြဲ၊ အံ, လဲ-အချို့လာ။
(၄၉၄) ဏ, နှောင်းလေက၊ အာ, သရ,၊ အာယ, ဖြစ်မြဲသာ။
(၄၉၅) ဏ, နှောင်းလေမူ၊ ဓာတ်အစု၊ ဗိန္ဒု, အချို့ကြေ။
(ရာဂေါ=တပ်စွမ်းခြင်း၊ ဝိဘာဂေါ=ဝေဖန်ခြင်း၊ ဟာသော=ရွှင်ခြင်း။)
(၄၉၆) သံ, နှင့်-ဥပ,၊ ပုရ, ပရိ,၊ နောက်ရှိ-ကရ,၊ ဏ, နှောင်းက၊ ခရ, ဖြစ်ပစေ။

အ, ဏ, ရာသီပြီး၏။

------- * ------

(၄၉၇) သီလ, ဓမ္မ,၊ သာဓု ကာရ၊ အတ္တမာနိ၊ ကတ္တရိ၊ သက်ဘိ-ဏီ, အာဝီ။

(ဓမ္မစာရီ=တရားကို ကျင့်လေ့ရှိသောသူ၊ ဓမ္မစာရီ=တရားကိုကျင့် ခြင်း သဘောရှိသောသူ၊ ဓမ္မစာရီ=တရားကျင့်မှု၌ အရိုအသေပြု တတ်သောသူ၊ ပဏ္ဍိတမာနီ= မိမိကိုယ်ကိုပညာရှင်ဟု အထင်ကြီးသောသူ၊ ဘယဒဿာဝီ= ဘေးကိုရှုလေ့ရှိသောသူ။)

(၄၉၈) သတ္တ, သာဓနေ၊ သက်အပ်စွ၊ အန, ပစ္စည်းတည်း။

(သဉ်္ဇါနံ=ရေတွက်ခြင်း၊ ဉာဏံ=သိခြင်း-သိကြောင်း၊ ဌာနံ= တည်ခြင်း-တည်ရာ၊ ဒါနံ=ပေးလှူခြင်း၊ ဝိမာနံ=စီရင်ခြင်း၊ ပါနံ=သောက် ခြင်း၊ မာနံ=နှိုင်းရှည့်ခြင်း၊ နယနံ=ဆောင်ခြင်း၊ သယနံ=အိပ်ခြင်း၊ သဝနံ=နာခြင်း၊ စျာနံ=ရှုခြင်း၊ တာနံ=စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ တာယနံ= စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ကရဏံ=ပြုခြင်း၊ ဘုဥ္ဇနံ၊ ဘောဇနံ=စားခြင်း၊ ဝေဒနာ= ခံစားခြင်း၊ စေတနာ=စေ့ဆော်ခြင်း၊ ဘာဝနာ=ပွါးခြင်း။)

(၄၉၉) အသံ, အမျက်၊ လှုပ်လှက်, ဆင်ယင်၊ ထွန်းထင် တောက်ပ၊ ပွါးခြင်း, စဘိ၊ သီလာဒိရန်၊ ကတ္တားမှန်၊ အနဏ်, ပစ္စည်းတည်း။

(ဃောသနော=ကြွေးကြော်ခြင်း အလေ့ရှိသည်၊ ဘာသနော= စကားများလေ့ရှိသည်၊ ကောဓနော=အမျက်ထွက်လွယ်သောအလေ့ ရှိသည်၊ စလနော=လှုပ်ရှားလွယ်သော အလေ့ရှိသည်၊ မဏ္ဍနော= တန်းဆာ ဆင်ယင်လေ့ရှိသည်၊ ဝေရောစနော=ထွန်းလင်း တောက်ပ ခြင်းသဘောရှိသည်၊ ဝဍ္ဎနော=ပွါးခြင်းသဘောရှိသည်)

(၅၀၀) ကတ္တား သာမည၊ သက်အပ်စွ၊ အက, ပစ္စည်းတည်း။

(ဂမကော=သိစေတတ်သည်၊ ဟနကော၊ ဝဓကော=သတ်တတ်သည်၊ ဇီဝကော=အသက်ရှင်တတ်သည်၊ ပူရကော=ပြည့်စေတတ်သည်၊ သူစကော=ကုန်းတိုက်တတ်သည်။)

(၅၀၁) တသီလာဒိ,၊ ကတ္တရိ၊ သက်ဘိ-အကဏ်, တည်း။

(သင်္ခါယကော=ရေတွက်တတ်သည်၊ ဉာပကော=သိစေတတ်သည်၊ ဒါယကော=ပေးလှူတတ်သည်၊ နာယကော=ဆောင်တတ်သည်၊ သာဝကောကြားတတ်သည်၊ ဘာဝကော=ပွါးစေတတ်သည်၊ ကာရကော=ပြုတတ်သည်။)

(၅၀၂) အနန, အနက၊ အန နက၊ သက်ကြ-အချို့တည်း။

(သဥ္စာနနံ= သိခြင်း၊ သညာပနကော= သိစေတတ်သည်၊ သဥ္စာနနကော=သိစေတတ်သည်။)

အန, အက, ရာသီပြီး၏။

------ ✳ ------

(၅၀၃) အနာဂတ်၌၊ တသီလာဒိ၊ ကတ္တရိ၊ ဏိ, ဏီ-အကဏ်, တုိ။

(ဘာဝိ၊ ဘာဝီ=မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့၊ အာဂတိ၊ အာဂမီ=မချွတ်လာလတ္တံ့၊ ကာရကော=ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတိ=သွား၏၊ ကတ္တာ=ပြုမည်ဟူ၍၊ ဂစ္ဆတိ=သွား၏။)

(၅၀၄) တသီလာဒိ၊ ကတ္တရိ၊ သက်ဘိ-ဥ, နှင့်ဦ။

(ဘိက္ခု=ရဟန်း၊ ပဋ္ဌု=လိမ်မာသောသူ၊ မရု=နတ်၊ ဝိဒူ=ပညာရှိ၊ အတ္တညူ=အကျိုးကိုသိလေ့ရှိသောသူ၊ ဓမ္မညူ=အကြောင်းကို သိလေ့ရှိသောသူ၊ သဗ္ဗညူ=အလုံးစုံကို သိလေ့ရှိသောဘုရား။)

(၅၀၅) တဿီလာဒိ, ကတ္တရိ၊ သက်ဘိ-ဏှ, နှင့်ဏှူ။

(ကာရူ= ပြုလေ့ရှိသောလက်သမား၊ ဝါယု= လာလေ့ရှိသောလေ၊ ပဘင်္ဂု=ပျက်ပြားလေ့ရှိသောတရား။)

(၅၀၆) ရှေ့ပါရာဒိ၊ ဟန်, ဂမိ၊ သက်ဘိ-ရု, နှင့်ရူ။

(၅၀၇) ရာနုဗန်နှောင်း၊ ခာတွန်ပေါင်း၊ ထောင်းထောင်း ကျေရိုးဟူ။

(ဘူနဟု=စီးပွါးချမ်းသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သောသူ၊ မိတ္တဒ္ဒု= အဆွေခင်ပွန်းပြစ်မှားတတ်သောသူ၊ ပါရဂူ= ကမ်းတစ်ဖက်သို့ရောက်သည်၊ ဝေဒဂူ=ဉာဏ်အထွတ်သို့ရောက်သည်။)

(၅၀၈) သာခနေအများ၊ သက်တုံငြား၊ သုံးပါးကာလ-စိ။

(၅၀၉) စိ, အမြဲကြေ၊ စိ, နှောင်းပေ၊ ကျေစေ-ခာတွန်, ရှိ။

(သင်္ခါ၊ သင်္ချာ=အရေအတွက်၊ မာရဇိ= မာရ်ကိုအောင်သော ဘုရား၊ သေနာနီ= စစ်မှူး၊ ဘူ= မြေကြီး၊ သယမ္ဘူ=ဘုရား၊ ဂေါ= နွား၊ တုရင်္ဂေါ=မြင်း၊ ဘူဇင်္ဂေါ=မြွေ၊ ဝိဟင်္ဂေါ=ငှက်၊ ကမ္ဗဇံ=ကံကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၊ အန္တကော= အယုတ်ကိုပြုတတ်သော မာရ်နတ်၊ ဝါ=ဘဝအဆုံးကိုပြုတတ်သော သေမင်း။)

(၅၁၀) စိ, ကျေတုံက၊ ဟန, ဟ၊ ဃလည်းအများပြု။

(သံယောဂ= အပေါင်း၊ ဩဃော= ရေအယဉ်၊ ပဋိဃော= အမျက်၊ မာတိဃော= အမိသတ်၊ ပိတိဃော= အဘသတ်။)

(၅၁၁) ဒိသ, ရှေ့နေ၊ ယ, တေ, တိ, မ၊ သမာန၊ အမှ, ကီး, တစ်စု။

(၅၁၂) ယာ, တာ, ဧ, ဤ၊ သာ, မာ, ကီ၊ အညီ-စဉ်တိုင်းပြု။
(၅၁၃) အ, နှောင်းတုံက၊ ဒ, ကို-ရ၊ က္ခ, လည်း-သ, ကိုပြု။
(၅၁၄) စိ, နှောင်းရာတွင်၊ သ, ကြေလျှင်၊ ဒိ, တွင်-ဒီယ-ပြု။

(ယာဒိသော၊ ယာရိသော၊ ယာဒိက္ခော၊ ယာရိက္ခော၊ ယာဒီ=အကြင်သို့ရှုအပ်သောသူ၊ ဝါ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသောသူ၊ တာဒိသော=ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သောသူ၊ ဧဒိသော=ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သောသူ၊ ဤဒိသော=ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သောသူ၊ သာဒိသော=တူသောသူကိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသူ၊ ကီဒိသော=အဘယ်ကဲ့သို့ရှုအပ်သနည်း၊ သဒိသော=တူသည် ဟု ပေးရ၏၊ တုမှာဒိသော=သင်ကဲ့သို့သောသူ။)

(၅၁၅) ရမ္မ, ရတ္ထ၊ ရတ္တိ, စစွာ၊ မ, ဆုံးရာ၊ သက်ပါ- ပစ္စည်းစု။

(ဓမ္မော=တရား၊ အတ္ထော=အနက်၊ အတ္ထိ=ရှိသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ကတ္တိ=မိန်းမသည်၊ ဝတ္ထု=မှီရာဝတ္ထု။)

(၅၁၆) က္လသု, မုန၊ ယတ, ဒါ, ဓာ၊ စသည်မှာ၊ သက်ပါ- က္လပစ္စည်း။

(က္လသိ=ရသေ့၊ မုနိ= ရဟန်း၊ ယတိ=ရဟန်း၊ အာဒိ=အစ၊ ဥပါဒိ=ခန္ဓာငါးပါး၊ ဝိဓိ=အစီအရင်၊ သမာဓိ=သမာဓိတရား။)

(၅၁၇) နဒ, မဟ၊ စသည်နောက်မှာ၊ ဝတ္တိစွာ၊ သက်ပါ- ဤ, ပစ္စည်း။

(နဒီ= မြစ်၊ မဟီ= မြေကြီး။)

(၅၁၈) ခီ, စနောင်-မ၊ သမာ, ထ၊ ဇန, နောက်မှာ-တု။

(ခေမံ=နိဗ္ဗာန်၊ သမထော= သမထဘာဝနာ၊ ဇန္တု=သတ္တဝါ။)

(၅၁၉)　ဒု, သု, ဉ္စသံ၊ ရှေးရှိပြန်၊ ကံ, ဌ-အ, ပစ္စည်း။

(ဒုက္ကရံ=ပြုနိုင်ခဲသောအမှု၊ သုကရံ=ပြုလွယ်သောအမှု၊ ဤသက္ကရံ=စဉ်းငယ်ပြုခြင်း။)

(၅၂၀)　ကရ, နောက်မှာ၊ ရိရိယာ၊ ကြွင်းမှာ-ယ, ပစ္စည်း။

(ကိရိယာ=အမှုအရာ၊ သေယျာ=အိပ်ရာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ=ရှင် ရဟန်းပြုခြင်း၊ ဝိဇ္ဇာ=သိခြင်း၊ စရိယာ=ကျင့်ခြင်း၊ သမ္မဇ္ဇာ=တံမြက်တလင်းသုတ်သင်ခြင်း၊ နိသဇ္ဇာ=ထိုင်နေခြင်း။)

(၅၂၁)　ချေ, လာ, ဖောက်ပြန်၊ ဝိပရိယံ၊ နက်လွန်, ငါးမျိုးရှိ။
(၅၂၂)　အဌကထာ၊ ကျမ်းဌလာ၊ ငါးဖြာနိရုတ္တိ။
(၅၂၃)　ချေ, ပြု, ဖောက်ပြန်၊ ဝိပရိယံ၊ ဒီဃံ, ရဿ, ဝုဒ္ဓိ။
(၅၂၄)　အာဂုံ, ပစ္စည်း၊ ကိုးပါးနည်း၊ ကစ္စည်း-နိရုတ္တိ။
(၅၂၅)　ပါဠိတော်နှင့်၊ လျော်သဖြင့်၊ ပြုသင့်သည်ချည်းသိ။
(၅၂၆)　ပိုဒ်တစ်ရာလျှင်၊ လင်္ကာဆင်၊ ဤလျှင်-ကိတ်ပြီးပြီ။

သဒ္ဒသံခိပ်ကိတ်ပိုင်း ပြီး၏။

------ * ------

(၅) တဒ္ဓိတ်ပိုင်း

(၅၂၆) အနုဗန်-ဏ၊ ဝုဒ္ဓိပြု၊ အ, လျှင်အာ, ဝုဒ္ဓိ။
(၅၂၇) ဧ, မှာ ဣဝဏ်၊ ဩ, ဥဝဏ်၊ သုံးတန်ပွါး-ဝုဒ္ဓိ,။
(၅၂၈) ပုဒ်စ, ပုဒ်လယ်၊ ပုဒ်ဆုံး, ဝယ်၊ သုံးသွယ်ပွါးဝုဒ္ဓိ။
(၅၂၉) ဝိ, နိ, ဒု, သု၊ ဝုဒ္ဓိစုမှ၊ တချို့မျှ၊ ယ, ဝ, လာလည်းရှိ။
(၅၃၀) ဝေယျာကရဏိက၊ နေယျာယိက၊ ဒေါဝါရိက၊
သောဝဂ္ဂိက၊ အစဉ်ပြု၊ ပဒ-လေးခုသိ။
(၅၃၁) ဏ, နှင့်-ဏာန၊ ဏာ ယန၊ ဏိက, ဏိယ, ဏျံ။
(၅၃၂) ဏဝ, ဏေရ၊ ဏိ, ဏေယျ၊ ည-လျှင်ဆယ့်တစ်တန်။
(၅၃၃) သမ္ဘန်အပစ္စ၊ အနက်ပြု၊ သက်ကြလိုင်သုံးတန်။

(ဝသိဋ္ဌဿ=ဝသိဋ္ဌမည်သောသူ၏၊ အပစ္စံ=သားတည်း၊ ဝါသိဋ္ဌော၊ ဝါသေဋ္ဌော=ဝသိဋ္ဌ၏သား၊ ကစ္စာနော၊ ကစ္စာယနော=ကစ္စည်း၏သား၊ သကျပုတ္တိကော၊ သကျပုတ္တိယော=သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား၏သား၊ အာဒိစ္စော=အဒိတိနတ်သမီး၏သား၊ ပဏ္ဍဝေါ=ပဏ္ဍု၏သား၊ သာမဏေရော=ရဟန်း၏သား၊ ဒက္ခိ=ဒက္ခ၏သား၊ ကတ္တိကေယျော=ကတ္တိကာနတ်သမီး၏သား၊ ရာဇညော=မင်းမျိုး၏သား။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

အပစ္စတဒ္ဓိတ်။

------ ✳ ------

(၅၃၄) ရတ္တံ, ကြုဒ်၊ သဥ္စာတံ၊ ဘဝံအာဂတ။
(၅၃၅) အဿ နိဝါ သော၊ ဣဿရော၊ ယုတ္တော, ဝိသယ။
(၅၃၆) အဿ, ဒေဝတာ၊ စသည်မှာ၊ သက်ပါပစ္စည်း-ဏ။

(ကသာဝေန=ဖန်ရည်ဖြင့်၊ ရတ္တံ=ဆိုးအပ်သော သင်္ကန်းတည်း၊ ကာသာဝံ=ဖန်ရည်ဖြင့်ဆိုးအပ်သောသင်္ကန်း၊ သောကရံ=ဝက်၏အသား၊

မာနသံ=စိတ်၌ကောင်းစွာဖြစ်သည်၊ မာဝုရော=မဝုရပြည်၌ဖြစ်သည်၊ မာဝုရော=မဝုရပြည်မှလာသည်၊ မာဝုရော=မဝုရပြည်လျှင်နေရာရှိသောသူ၊ မာဝုရော=မဝုရပြည်ကိုအစိုးရသောသူ၊ ကတ္တိကော=ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သောလ၊ ဝါသာဒေါ=ခြသေ့်တို့၏ကျက်စားရာအရပ်၊ ဗုဒ္ဓေါ=ဘုရားလျှင်အိမ်ဦးနတ်ရှိသောသူ။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

ရတ္တာဒိတဒ္ဓိတ်။

------- * -------

(၅၃၇) တရ, စရ၊ ဝဟ, ဝဍ္ဎေ၊ အဓိတော၊ သက်လေ-ဏိက, တည်း။

(၅၃၈) တေန ကတ၊ နိဓာန, နှင့်၊ ယုတ္တ, သိပ္ပ၊ ဘဏ္ဍ, ဇီဝိ၊ အစရှိ၊ သက်ဘိ- ဏိက, တည်း။

(နာဝါယ=လှေဖြင့်၊ တရတိ=ကူးတတ်၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ နာဝိကော=နာဝိကမည်၏၊ နာဝိကော=လှေဖြင့်ကူးသောသူ၊ သာကဋိကော=လှည်းဖြင့်သွားသောသူ၊ အံသိက=ပခုံးဖြင့်ရွက်ဆောင်သူ၊ ပရဒါရိကော=သူ့မယားကို သွားလာသောသူ၊ ဗျာကရဏိကော=ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို သင်ကြားသောသူ၊ ကာယိကံ=ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သောအမှု၊ ကာယိကာ=ကိုယ်၌အမြဲတည်သော ဝေဒနာ၊ ဒေါဝါရိကော=တံခါး၌အမြဲယှဉ်သောသူ၊ ဝေဏိကော= စောင်းတီးခြင်း အတတ်ရှိသောသူ၊ ဂန္ဓိကော=နံ့သာလျှင် ရောင်းရန် ဘဏ္ဍာရှိသောသူ၊ သူကရိကော=ဝက်ကိုသတ်၍ အသက်မွေးသောသူ။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

တရတျာဒိတဒ္ဓိတ်။

(၅၃၉) ဇာတာဒိ နက်၊ ဟောပုဒ်ထွက်၊ သက်လေ-ဣမ, တည်း။

(၅၄၀) က္ကယ, က္ကက၊ ဏျ, ဏေယျ၊ ကိယ, များပစ္စည်း။

(ပုရေ= ရှေး၌၊ ဇာတော= ဖြစ်သည်တည်း၊ ပုရိမော=ရှေး၌ဖြစ်သည်၊ မနုဿဇာတိယော၊ မနုဿဇာတိကော=လူမျိုး၌ ဖြစ်သည်၊ ပုတ္တိမော၊ ပုတ္တိယော၊ ပုတ္တိကော=သားရှိသောသူ၊ ကမ္မည်း=အမှု၌ ကောင်းသည်၊ ပဗ္ဗတေယျံ=တောင်၌ဖြစ်သောဝတ္ထု၊ ဇာတိကိယော=ပဋိသန္ဓေ၌ ဖြစ်သောသူ။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

ဇာတာဒိ, တဒ္ဓိတ်။

------ * ------

(၅၄၁) သမူဟ, မှာ၊ ဏ, ကဏ်, တာ၊ က, ပါ-လေးပစ္စည်း။

(၅၄၂) သချာ်နောက်, က၊ ဒွိဘာဝ၊ အယ-က္က, ပြုနည်း။

(ဒွိန္နံ=နှစ်ခုတို့၏၊ သမူဟော=အပေါင်းတည်း၊ ဒွယံ=နှစ်ခုအပေါင်း၊ တယံ=သုံးခုအပေါင်း၊ ဟတ္ထိကံ=ဆင် အပေါင်း၊ ဇနတာ=လူအပေါင်း၊ ဒွိကံ၊ ဒုကံ၊ ဒုက္ကံ=နှစ်ခုအပေါင်း၊ တိကံ၊တိက္ကံ=သုံးခုအပေါင်း။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

သမူဟ, တဒ္ဓိတ်။

------- * -------

(၅၄၃) ဌာန, ဟိတ၊ အရဟ၊ ယောဂျ, သာဓု, ဟူ။

(၅၄၄) ဏျိ, ယ, နီယာ၊ နေယျ, ယာ၊ သက်ရာပစ္စည်းယူ။

(မဒဿ=မူးယစ်ခြင်း၏၊ ဌာနံ=အကြောင်းတည်း၊ မဇ္ဇံ= မူးယစ်ကြောင်း၊ မဒနီယံ=မူးယစ်ကြောင်း၊ ဥပါဒါနိယံ=ဥပါဒါန်၏ အစီးအပွါး၊ ဩဃနီယံ=ဩဃ၏ အစီးအပွါး၊ ပူဇနီယံ၊ ပူဇနေယျံ=ပူဇော်ထိုက်သည်၊ ဒဿနီယံ၊ ဒဿနေယျံ=ရှုကြည့်ခြင်းငှါလျောက်ပတ်သည်။ဆောင်ပုဒ်။)

ဌာနာဒိတဒ္ဓိတ်။

------- * -------

(၅၄၅) ပမာ, နောက်မှာ၊ ပမေယျာ၊ အာယိတတ္တ, တည်း။
(ဓူမာယိတတ္တံ= အခိုးကဲ့သို့ထင်မြင်၏။)

ဥပမာတဒ္ဓိတ်။

------- * -------

(၅၄၆) နိဿိတ, နှင့်၊ ဌာန, အနက်၊ ဤနှစ်ချက်၊ သက်လေ-
လွှ, ပစ္စည်း။
(ဒုဋ္ဌုံ=မကောင်းသည်ကို၊ နိဿိတံ=မှီသည်တည်း၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ= မကောင်းသည်ကိုမှီသည်။)

နိဿိတတဒ္ဓိတ်။

------ * ------

(၅၄၇) လွန်ကဲသမှု၊ တဗ္ဗဟု၊ အာလု, ပစ္စည်းသက်။
(အဘိဇ္ဈာလု= အဘိဇ္ဈာများသောသူ။)

တဗ္ဗဟုလ, တဒ္ဓိတ်။

အနေကတ္တ, တဒ္ဓိတ်ခုနစ်ပါးပြီး၏။

------- * -------

(၅၄၈) သဒ္ဒါဖြစ်ရိပ်၊ အကြောင်းဟိတ်၊ နိမိတ်ဘာဝခြား။
(၅၄၉) ဇာတ်, ဂုဏ်, ကြိယာ၊ ဒြပ်, သညာ၊ ငါးဖြာဘာဝပွား။
(၅၅၀) ဘာဝ, ကမ္မ၊ ဟိတ, သာဓု၊ သကတ်, စု၊ သက်မှု-
ပစ္စည်းများ။
(၅၅၁) ဏျ, တာ, တ္တ၊ တ္တန, ဗျ၊ ဏိယ, ဏေယျ, ပေ။
(၅၅၂) ဏ, ကဏ်, နှင့်-တွ၊ ပေါင်းဒသ၊ ဘာဝပစ္စည်းထွေ။

(ပဏ္ဍိတဿ=ပညာရှိမည်ခြင်း၏၊ ဘာဝေါ= ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ပဏ္ဍိစ္စံ= ပညာရှိမည်ကြောင်း၊ ပဏ္ဍိတတ္တံ=ပညာရှိမည်ကြောင်း၊ ဇာယတ္တံ=

မယားဧ၏အဖြစ်၊ ဒါသဗျံ=ကျွန်၏အဖြစ်၊ ပဏ္ဍိတယံ=ပညာရှိ၏အဖြစ်၊ သောစေယျံ=စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်၊ ဝေသမံ=မညီမညွတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ရာမဏေယျကံ=မွေ့လျော်ဖွယ်၏အဖြစ်၊ သတ္တံ=ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်၊ ဝီရိယံ=ရဲရင့်သောသူ၏အမှု၊ သာမညံ=ရဟန်း၏ အစီးအပွါး၊ ကမ္မညံ=အမှု၌ကောင်းသည်၊ ဒေဝတာ= နတ်။)

(၅၅၃) ဥဇု, မုဒု၊ ဥသဘ, တွင်၊ ဏ, နှောင်းမြင်က၊ ရှေ့ဥ, လျှင်အာ၊ နောက်-ဥ, မှာ၊ ပြုရာ- အဝ, ထား။

(၅၅၄) ကြိသိ, နောက်တွင်၊ ဏ, နှောင်းမြင်၊ က္က, လျှင်- အာရိ, ငြား။

(အဇ္ဇဝံ=ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်၊ မဒ္ဒဝံ=နူးညံ့သည်၏အဖြစ်၊ အာသဘံ=ဥသဘ၏အဖြစ်၊ အာရိသျံ=ရသေ့၏အဖြစ်။)

(၅၅၅) သရ, ဏျ, ရှိ၊ လာဘိ-သ, သာ၊ မနောမှာ၊ သြ, လာ- ဗျည်းနှောင်းငြား။

(မာနသံ=စိတ်၌ဖြစ်သည်၊ သောမနဿံ=ဝမ်းမြောက်သူ၏အဖြစ်၊ မနောမယံ=စိတ်ဖြင့်ပြီးသည်၊ မနောဓာတု=မနောဓာတ်။)

(၅၅၆) ဘာဝ, ကမ္မ၊ နှစ်နက်ပြ၊ သက်ကြ-ဏီ, ပစ္စည်း။

(ပါရမီ=သူမြတ်တို့၏အဖြစ်အမှု၊ သာမဂ္ဂီ= ညီညွတ်သည်၏အဖြစ် အမှု၊ ပါရိပူရီ=ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်။)

(၅၅၇) တာ, နှင့်-ဏီ, မှာ၊ ကြိတ္တိသာ၊ ကြွင်းမှာ-နပုန်းများ သတည်း။

ဘာဝတဒ္ဓိတပြီး၏။

-------- * -------

(၅၅၈) အတိဿယံ၊ ဝိသေသံ၊ သက်ရန်ပစ္စည်းများ။
(၅၅၉) တရ, တမ၊ ဣသိက၊ ဣယ, ဣဋ္ဌ, ငါး။

(ပါပတရော၊ ပါပတမော၊ ပါပိယော၊ ပါပိဋ္ဌော၊ ပါပိသိကော= အလွန်အကြူးအထူးယုတ်မာသည်။)

(၅၆၀) ဣယ, ဣဋ္ဌ၊ နှောင်းတုံက၊ ဝုဒ္ဓ, ပသတ္ထာ,။
(၅၆၁) ဇေယျ, ဇေဋ္ဌ၊ သေယျ, သေဋ္ဌ၊ ပြီးပြန်ရ၊ အတ္တ-ကြီးမြတ်သာ။
(၅၆၂) ဣယ, ဣဋ္ဌ၊ နှောင်းတုံက၊ အပ္ပ, ယုဝ, မှာ။
(၅၆၃) ကဏိယ, ကဏိဋ္ဌ၊ ပြီးပြန်ရ၊ အတ္တ-အငယ်သာ။
(၅၆၄) ဣယ, ဣဋ္ဌ၊ နှောင်းတုံက၊ န္တု, ဝီ, ကြေသမှု။
(၅၆၅) မေဓိယ, မေဓိဋ္ဌ၊ သတိယ, သတိဋ္ဌ၊ ဂုဏိယ, ဂုဏိဋ္ဌ၊ ခြောက်ပဒ၊ မုချပြီးသမှု။

ဝိသေသတဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

-------- ✳ --------

(၅၆၆) မေဓာ, မာယာ၊ သဒ္ဒါနှစ်ဒွိ၊ အဿတ္ထိ၊ သက်ဘိ-ဝီ, ပစ္စည်း။

(မေဓာဝီ=ပညာရှိသည်၊ မာယာဝီ= လှည့်ပတ်ဉာဏ်ရှိသည်၊ ဣယ၊ ဣဋ္ဌ၊ နှောင်းရာ၌၊ မေဓိယော၊ မေဓိဋ္ဌော=ပညာရှိအပေါင်းတို့ထက် လွန်ကဲသောပညာရှိ။)

(၅၆၇) တပ, ယသ၊ တေဇ, နောက်မှီ၊ အဿတ္ထိ၊ သက်ပြီ-သီ, ပစ္စည်း။

(တပဿီ=အကျင့်ရှိသည်၊ ယသဿီ=အခြံအရံရှိသည်၊ တေဇဿီ=တန်ခိုးရှိသည်။)

(၅၆၈) အဝဏ်, နောင်မှ၊ အဿ, အတ္ထိ၊ သက်တုံဘိ၊ ဣက, ဤ, ပစ္စည်း။

(ဒဏ္ဍိကော၊ ဒဏ္ဍီ= တောင်ဝှေးရှိသောသူ၊ မာလိကော၊ မာလီ=ပန်းရှိသောသူ။)

(၅၆၉) အဝဏ်, နောက်မှ၊ အဿတ္ထ၊ ဝန္တု, ပစ္စည်းတည်း။

(၅၇၀) န္တု, နှောင်းတုံမူ၊ ဒီဃ, စု၊ ပြုလေ-ရဿချည်း။

(ဂုဏဝါ= ဂုဏ်ရှိသောသူ၊ ပညဝါ= ပညာရှိသောသူ။)

(၅၇၁) ဣဝဏ်, ဥဝဏ်၊ သြကာရန်မှ၊ အဿတ္ထ၊ မန္တု, ပစ္စည်းသက်။

(သတိမာ=သတိရှိသောသူ၊ မိတိမာ= ပညာရှိသောသူ၊ စက္ခုမာ=မျက်စိရှိသောသူ၊ ဂေါမာ=နွားရှိသောသူ)

(၅၇၂) မန္တု, နှောင်းမူ၊ အာယု-ဥ၊ ပြုလေ-အသ, တည်း။
(အာယသ္မာ= ရှည်သော အသက်ရှိသောသူ။)

(၅၇၃) ပါပ, အာဒိ၊ အဿတ္ထိ၊ ဣမန္တု, ပစ္စည်း။

(ပါပိမာ= မကောင်းမှုရှိသောသူ၊ စန္ဒိမာ= လနတ်သား။)

(၅၇၄) အဝဏ်, နှင့်-ဣ၊ အဿတ္ထိ၊ သက်ဘိ- ဏ, ပစ္စည်း။

(ဖလော=အသီးရှိသောသစ်ပင်၊ သဒ္ဓေါ=သဒ္ဓါရှိသောသူ၊ သတော=သတိရှိသောသူ။)

(၅၇၅) သ, ရ, အာလ၊ ဣလ, ဝ၊ တ, အသတ္ထိ-ချည်း။

(လောမသော=အမွေးရှိသောသတ္တဝါ၊ မဓုရော=ချိုသောအရသာရှိသည်၊ ဝါစာလော=များသောစကားရှိသော သူ၊ ဇဋိလော=ဆံကျစ်ရှိသောသူ၊ ကေသဝေါ=ရှည်သောဆံရှိသောသူ၊ ပဗ္ဗတော=အဆစ်အဖုရှိသောတောင်။)

အသတ္ထိ, တဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

------ * ------

(၅၇၆) ပကတ, နိဗ္ဗတ္တ၊ သကတ္ထ၊ မယ, ပစ္စည်းတည်း။

(သုဝဏ္ဏမယံ= ရွှေဖြင့်အထွေအထူးပြုအပ်သောဝတ္ထု၊ ဂေါမယံ= နွားမှဖြစ်သောဝတ္ထု၊ ဒါနမယံ=ဒါနကုသိုလ်)

ပကတ, တဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

-------- * -------

(၅၇၇) ဒွိ, ဒု, ဒွ, ဒွါ၊ ဒွေ, ဒေါ, ဗာ၊ သချျာ-ဒွိ, ကိုပြု။
(၅၇၈) တိ, ကို-တေ, တ၊ စာ, စု, စ၊ ပန္န, ပဉ်, ကိုပြု။
(၅၇၉) ဆ, ကို-သော, သ၊ ဒသ်, ၏-ဒ၊ ရ, လ,-ဠ, အပြု။
(၅၈၀) ဧက, အဋ္ဌ၊ အာ, ပြုရ၊ သေသ-ရုပ်မြင်ရှု။

(ဧကာဒသ၊ ဧကာရသ= ၁၁၊ ဒွါဒသ၊ ဗာရသ= ၁၂၊ တေရသ၊ တေလသ=၁၃၊ စုဒ္ဒသ၊ စောဒ္ဒသ= ၁၄၊ ပန္နရသ= ၁၅၊ သောဠသ= ၁၆၊ သတ္တရသ=၁၇၊ အဋ္ဌာရသ=၁၈၊ နဝဒသ= ၁၉၊ ဝီသ၊ ဝီသတိ= ၂၀၊ တိံသ၊ တိံသတိ= ၃၀၊ စတ္တာရီသ၊ စတ္တာလီသ၊ တာလီသ= ၄၀၊ ပညာသ၊

ပဏ္ဏာသ= ၅၀၊ သဋ္ဌိ= ၆၀၊ သတ္တတိ= ၇၀၊ အသီတိ= ၈၀၊ နဝုတိ= ၉၀၊ သတံ=တစ်ရာ၊ သဟဿံ= တစ်ထောင်၊ ဒသသဟဿံ=တစ်သောင်း၊ သတသဟဿံ= တစ်သိန်း၊ ဒသသတသဟဿံ= တစ်သန်း၊ သင်္ချာအစဉ်။ ။ ဆောင်ပုဒ်။

ဒွါဝီသ၊ ဗာဝီသ= ၂၂၊ ဒွတ္တိံသ၊ ဗာတ္တိံသ= ၃၂၊ ဒွါစတ္တာလီသ၊ ဗာစတ္တာလီ၊ ဒွေစတ္တာလီသ= ၄၂၊ ဒွိပညာသ၊ ဒွေပညာသ= ၅၂၊ ဒွါသဋ္ဌိ၊ ဒွေသဋ္ဌိ= ၆၂၊ ဒွါသတ္တတိ၊ ဒွေသတ္တတိ= ၇၂၊ ဒွါသီတိ= ၈၂၊ ဒွါနဝုတိ၊ ဒွေနဝုတိ= ၉၂၊ တေဝီသ= ၂၃၊ တေတ္တိံသ= ၃၃၊ တေစတ္တာလီသ= ၄၃၊ တေပညာသ= ၅၃၊ တေသဋ္ဌိ= ၆၃၊ တေသတ္တတိ= ၇၃၊ တေ အသီတိ= ၈၃၊ တေနဝုတိ= ၉၃၊ ဒွေ=နှစ်ခုကုန်သော၊ သတာနိ= အရာတို့သည်၊ ဒွိသတံ=နှစ်ရာ၊ တိသတံ=သုံးရာ၊ နဝသတံ=ကိုးရာ။ ။ ဒွေ= နှစ်ခုကုန်သော၊ သဟဿာနိ= ထောင်တို့သည်၊ ဒွိသဟဿံ=နှစ်ထောင်၊ တိသဟဿံ=သုံးထောင်။ လ ။ နဝသဟဿံ=ကိုးထောင်၊ ဝီသတိ သဟဿံ=နှစ်သောင်း၊ တိံသတိသဟဿံ=သုံးသောင်း၊ စတ္တာလီသ သဟဿံ=လေးသောင်း၊ ပညာသသဟဿံ= ငါးသောင်း၊ သဋ္ဌိသဟဿံ= ခြောက်သောင်း၊ သတ္တတိ သဟဿံ=ခုနစ်သောင်း၊ အသီတိသဟဿံ= ရှစ်သောင်း၊ နဝုတိသဟဿံ=ကိုးသောင်း။ အထက်သိန်းသန်းတို့၌ ဤနည်းတူပွါးလေ။ ။ ခု၊ ဆယ်၊ ရာ၊ ထောင်၊ သောင်း၊ သိန်း၊ သန်း။)

မူလ, ဘုမ္မိပြီး၏။

------- ✳ ------

(ကောဋ္ဌိ=ကောဋ္ဌိဘုံလည်းကောင်း၊ ပကောဋ္ဌိ=ပကောဋ္ဌိဘုံ လည်းကောင်း၊ ကောဋ္ဌိပကောဋ္ဌိ=ကောဋ္ဌိကောဋ္ဌိ ဘုံလည်းကောင်း၊ နဟုတံ=လည်းကောင်း၊ နိန္နဟုတံ=လည်းကောင်း၊ အက္ခောဘဏီ=လည်း

ကောင်း၊ ဗိန္ဒု=လည်းကောင်း၊ အမ္ဗုဒ်=လည်းကောင်း၊ နိရမ္ဗုဒ်=လည်း ကောင်း၊ အဗဗံ=လည်းကောင်း၊ အဋ္ဋဋံ=လည်းကောင်း၊ အဟဟံ=လည်း ကောင်း၊ ကုမုဒ်=လည်းကောင်း၊ သုဂန္ဓိကံ=လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလံ=လည်း ကောင်း၊ ပုဏ္ဍရီကံ=လည်းကောင်း၊ ပဒုမံ=လည်းကောင်း၊ ကထာနံ=လည်း ကောင်း၊ မဟာကထာနံ=လည်းကောင်း၊ အသင်္ချေယျံ=အသင်္ချေယျဘုံ လည်းကောင်း။ ॥ အထက်ဘုံနှစ်ဆယ်တည်း။ ॥ မူလဘုံနှင့်ပေါင်း သော် ၂၁-ဘုံဖြစ်၏။)

(၅၈၁) မူလ-ကစ၊ ဘုံ-ဝီသ၊ ဒသ, စဉ်တိုင်းပွါး။
(၅၈၂) ထိုထိုဘုံမှာ၊ ခု, ဆယ်, ရာ၊ ငှာန-ခုနစ်ပါး။

(ခု၊ ဆယ်၊ ရာ၊ ထောင်၊ သောင်း၊ သိန်း၊ သန်း။)

(၅၈၃) ခုနစ်ဌာန၊ နည်းမူလ၊ ဒသ, စဉ်တိုင်းပွါး။
(၅၈၄) အသင်္ချေဘုံ၊ အလွတ်ကြုံ၊ သူ့ဘုံတစ်မျိုးထား။
(၅၈၅) သင်္ချေကြီးငယ်၊ မဆုံးဖွယ်၊ အကျယ်နန္တများ။
(၅၈၆) နိရုတ္တိဒီပနီ၊ ကျမ်းမဟီ၊ ဤတွင်လွန်ခြားနား။
(၅၈၇) မိဿ, ဂုဏိတ,၊ သမ္ဗန္ဓ,၊ ကေတ, အနေက,။
(၅၈၈) ယော, မြှောက်, စပ်, မှတ်၊ များဟောလတ်, ငါးရပ် မျိုးသင်္ချာ။
(၅၈၉) ဧကာဒသ၊ မိဿက၊ ဂုဏ-ဒွိသတာ,။
(၅၉၀) ဒသသတ,၊ သဟဿ၊ ဂုဏိတ-ချည်းသာ။
(၅၉၁) စတုရာသီတိသဟဿ၊ ဤပဒ၊ သမ္ဗန္ဓသင်္ချာ။
(၅၉၂) သင်္ချာပိဋ္ဋက၊ မေရုစ၊ သင်္ကေတသင်္ချာ။
(၅၉၃) သတတေဇ,၊ အနေက၊ မှတ်ကြ-ငါးမျိုးသာ။

သင်္ချာတဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

-------- * --------

(၅၉၄) ပြည့်ကြောင်းအမှန်၊ ပူရဏံ၊ သက်ရန်-ပစ္စည်းများ။
(၅၉၅) ဒွိ, တိ, နောက်မှာ၊ တီယ သာ၊ တ္ထ, ဋ္ဌာ,-စ, ဆ, မှ။
(၅၉၆) ပဉ္စာဒိ, မှာ၊ မ, လျှင်သာ၊ ဝီသာဒိ, နောက်အ။

(ဒုတိယော=နှစ်ခုမြောက်၊ တတိယော=သုံးခုမြောက်၊ စတုတ္ထော= လေးခုမြောက်၊ ပဉ္စမော=ငါးခုမြောက်၊ ဆဋ္ဌော၊ ဆဋ္ဌမော=ခြောက်ခု မြောက်၊ သတ္တမော=ခုနစ်ခုမြောက်။ စသည်တည်း။ ။ ဧကာဒသော= ဆယ့်တစ်ခုမြောက်၊ ဝီသော၊ ဝီသတိမော=နှစ်ဆယ်မြောက်။)

(၅၉၇) ဒိဝဍ္ဎ, ဒိယဍ္ဎ၊ နှစ်ပဒ၊ အဍ္ဎ, ဒုတိယမှပြီး။
(၅၉၈) အဍ္ဎတိယ၊ အဍ္ဎုတေယျ၊ နှစ်ပဒ၊ အဍ္ဎ, တတိယမှပြီး။
(၅၉၉) ပုဒ်-အဍ္ဎုဍ္ဎ၊ ဤပဒ၊ အဍ္ဎ, စတုတ္ထမှပြီး။

ပူရဏ-တဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

--------- ✳ ---------

(၆၀၀) ဗဟု, ကတိ၊ ဧကာဒိ, မှ၊ ဝါရ-ဆိုတုံ၊ အကြိမ်ကြုံ၊ က္ခတ္တုံ- ပစ္စည်းချည်း။
(၆၀၁) ဝိဘာဂ, မှာ၊ ထိုနောင်သာ၊ ဓာ, ဇ္ဈံ, သော, ပစ္စည်း။
(၆၀၂) သဗ္ဗ, ညု, ဘယ၊ ဣတရ, နှင့်၊ ယ, တ, နောက်မှာ၊ ပကာရ, နက်၊ ဟောကိန်းထွက်၊ သက်လေ-ထာပစ္စည်း။
(၆၀၃) ကိံ, ဣမ, မှ၊ ပကာရ၊ သက်ကြ-ထံပစ္စည်း။
(၆၀၄) ထံ, နှင့်ပေါင်းပြန်၊ ကိံ, ဣမံ၊ ကထံ, ဣတ္ထံ, ပြီး။
(၆၀၅) ဝိစ္ဆာ, ဝိဘာဂ၊ ပကာရ, သက်ကြ- သော, ပစ္စည်း။

အဗျယ- တဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

------- ✳ ------

(၆၀၆) သဗ္ဗာဒိ, မှ၊ အသဿ၊ ပရိမာန်၊ နှိုင်းရှည့်သံ၊ သက်ရန်-
တ္တက, ဝန္တု, တည်း။

(၆၀၇) ဝန္တု, နှောင်းက၊ အာ, ပြုရ၊ ဧတ, ဒွေးဘော်ချည်း။

(ယတ္တကံ=အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ တတ္တကံ၊ ဧတ္တကံ၊ ကိတ္တကံ၊ ယာဝတ္တကံ၊ တာဝတ္တကံ=တို့၌၊ ယာဝ, တာဝ, နောင်-တ္တက, သက်၏၊ အချို့၌-တ, တစ်ခုကျေ၏၊ အာ, ပြုရာ၏၊ သဗ္ဗာဝန္တံ=အလုံးစုံအတိုင်းအရှည်ရှိ သော၊ လောကံ=ကို၊ ပဿတိ= ၏။)

ပရိမာန-တဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

------ * ------

(၆၀၈) ပဋိ ဘာဂ၊ ကာရုည, နှင့်၊ ကူဋ္ဌ, နိန္ဒာ၊ သညာ, သကတ်၊
နက်ခြောက်ရပ်၊ မှတ်လေ-က, ပစ္စည်း။

(၆၀၉) သမာသ်, တဒ္ဓိတ်၊ ကိတ်, ၏နောက်ပေ၊ စကားပြေ၊
သက်လေ-က, ပစ္စည်း။

(၆၁၀) မဖြစ်စဘူး၊ အဖြစ်ကြူး၊ အထူးအဗ္ဘူတ။

(၆၁၁) ဘူ, နှင့်-အသ၊ ကရ, ယှဉ်လတ်၊ အဗ္ဘူတနက်၊ သကတ်
နက်၊ သက်လေ-ဝီ, ပစ္စည်း။

(၆၁၂) အချို့ကျေလျှင်း၊ အချို့ကြွင်း၊ ခေါ်ရင်း-ဧကေသိသ်။

(၆၁၃) သဒ္ဒါတစ်ချက်၊ အနက်များစွာ၊ ဟောစိမ့်ငှါ၊ ပြုပါ-
ဧကေသိသ်။

(၆၁၄) သုတိ, အားမူ၊ တူ, မတူ၊ တစ်စိတ်တူ၊ ခွဲယူဧကေသိသ်။

(ပုရိသောစ=ယောကျ်ားလည်း၊ ပုရိသောစ=ယောကျ်ားလည်း၊ ပုရိသာ=ယောကျ်ားတို့၊ ပုတ္တောစ=သားလည်း၊ ဓိတာစ=သမီးလည်း၊ ပုတ္တာ=သားသမီးတို့၊ နာမဉ္စ=နာမ်လည်း၊ ရူပဉ္စ=ရုပ်လည်း၊ နာမရူပဉ္စ=နာမ်ရုပ်

နှစ်ပါးစုံလည်း၊ နာမရူပံ=နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးစုံ။)

ကေသိသ်ပြီး၏။

-------- ✳ --------

(၆၁၅) သဒ္ဒါ, နှစ်ချက်၊ အနက်များစွာ၊ နှံ့စိမ့်ငှါ၊ ဝိစ္ဆာ, ဒွေဘော်ပွါး။

(၆၁၆) ဒဗ္ဗ, ဂုဏာ၊ ကြိယာ၊ ဝိစ္ဆာ-သုံးမျိုးပြား။

(ဂါမေ ဂါမေ=ရွာတိုင်းရွာတိုင်း၊ ဇလံ=ရေသည်၊ အတ္ထိ= ရှိ၏၊ ဂါမော ဂါမော=ရွာတိုင်းရွာတိုင်း၊ ရမဏီယော=မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏၊ ဂါမော ဂါမော= ရွာတိုင်းရွာတိုင်း၊ ဂမျတေ=သိအပ်၏။)

ဝိစ္ဆာပြီး၏။

----- ✳ -----

(၆၁၇) အနက်တစ်ပါး၊ သဒ္ဒါပွါး၊ ခေါ်ငြားအာမေဍိတ်။

(၆၁၈) ကြောက်လန့်, အမျက်၊ ပူဆွေးချက်, နှင့်၊ အုပ်ကျက်, ဆောလျင်၊ ကြည်, ရွှင်, အံ့, ချီး၊ နှစ်ကြိမ်ပြီး၊ ရုပ်သီး အာမေဍိတ်။

(၆၁၈) ပိုဒ်ပေါင်း ကိုးဆယ်၊ လက်ာခြယ်၊ ဤဝယ်တဒ္ဓိတ်ပြီး။

အာမေဍိတ်ပြီး၏။

------- ✳ -------

(၆) သမာသ်ပိုင်း

(၆၁၉) အနက်ဝိဘတ်၊ ပြားလတ်တုံငြား၊ ပုဒ်အများကို၊ မပြားစေဘဲ၊ ပုဒ်ချင်းတွဲ၊ ခေါ်မြဲ-သမာသ်ပေ။

(၆၂၀) ဗဟုဗ္ဗီဟိ, တပ္ပုရိ၊ ဗျယိ, ဒွန်လေးထွေ။

(၆၂၁) အနက်သင့်မြတ်၊ ပုဒ်ဝိဘတ်၊ သမာသ်တွင်းမှာကြေ။

(၆၂၂) ပုဒ်ချင်းစပ်နည်း၊ သမာသ်ပြီးက၊ အရ သရုပ်၊ အညပုဒ်၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိပေ။

(၆၂၃) အည ပုဒ်ဝယ်၊ ခုနစ်သွယ် ဝိဘတ်၊ ထင်တုံလတ်၊ သမာသ်ခုနစ်ထွေ။

(၆၂၄) ဒွိ, တိ, ပဒါ၊ ဘိန္နာဓိကရဏာ၊ သင်္ချာဘ, နှင့်၊ ဗျတိဟာရံ၊ ဒိသန္တရာ၊ ဥပမာပုဗ္ဗ၊ သဟ, န, ကု၊
ပုဗ္ဗ, စု၊ ဆယ်ခု-ပြားတုံပေ။

(၆၂၅) နှစ်, သုံး, ပုဒ်ရှိ၊ တွဲယှက်ဘိ၊ ဒွိ, တိ, ပဒတည်း။

(၆၂၆) ဝိဘတ်နှစ်ဖြာ၊ မတူပါ၊ ဘိန္နာဓိကရဏာ။

(၆၂၇) ဝါ, အနက်၌၊ နှစ်ချက်သင်္ချာ၊ တွဲယှက်လာ၊ သင်္ချာဥဘယ။

(၆၂၈) သမာသ်ပုဒ်-ဒွိ၊ ဆန့်ကျင်ဘိ၊ ဗျတိဟာရလက္ခဏာ။

(၆၂၉) သမာသ်-ဒိသံ၊ ထောင့်-အညံ၊ ဒိသန္တရာဠတ္ထ, တည်း။

(၆၃၀) ပုဒ်ဥပမာ၊ ရှေးရှိလာ၊ ဥပမာပုဗ္ဗ, တည်း။

(၆၃၁) သဟ, ကု, န၊ ရှေးရှိက၊ သဟပုဗ္ဗ, စသည်တည်း။

(၆၃၂) အတဂ္ဂုဏံ၊ တဂ္ဂုဏံ၊ သံဝိညာဏ-ဒွိ။

(၆၃၃) သမာသ်-အနက်၊ အည-နက်တွင်၊ မဝင်, ဝင်၊ နှစ်ပြင်ခွဲဝေသိ။

(၆၃၄) အည-ပုဒ်၏၊ လိင်, ဝုစ်, ဝိဘတ်၊ ယူမြဲမှတ်၊ သမာသ်-ဗဟုဗ္ဗီ။

ဗဟုဗ္ဗီဟိပြီး၏။

------- * -------

(၆၃၅) နောက်ပုဒ်အရ၊ ပဓာန၊ သုံးဝ-တပ္ပုရိ။

(၆၃၆) ကမ္မဓာရည်း၊ ဒိဂု, လည်း၊ တသီး-အမာဒိ။

(၆၃၇) ဝိသေသန၊ ဝိသေသျ၊ ပဒ-နှစ်မူ၊ အနက်တူ၊ မှတ်ယူ-ကမ္မဓာရည်း။

(၆၃၈) စ, တ, ယှဉ်မှု၊ မယှဉ်မှု၊ နှစ်ခုဝိဂ္ဂြိုဟ်နည်း။

(၆၃၉) ရှေ့နေ, နောက်နေ၊ အစုံနေ၊ ဝိသေသန-သုံး။

(၆၄၀) ရှေ့နောက်, နှစ်ဖြာ၊ ဥပမာ၊ လျော်ရာယှဉ်မြဲထုံး။

(၆၄၁) ဣတိ, သဒ္ဒါ၊ ဟုတ္တာ, ဘူတ၊ သင်္ခါတ၊ ယှဉ်က-သမ္ဘာဝနာ။

(၆၄၂) ဧဝ, သဒ္ဒ၊ ယှဉ်တုံက၊ အဝဓာရဏာ။

(၆၄၃) ဒွိ, တိ, ပဒ၊ ကု, န, ပါဒိ၊ ရှေ့ပုဒ်ရှိ၊ ခေါ်ဘိ- ထိုသညာ။

(၆၄၄) သမာသ်-နှစ်ပုဒ်၊ လိင်, နှင့်-ဝုစ်, မူ၊ မတူလည်းရှိ၊ တူလည်းရှိ၊ ဝိဘတ်မကွဲရာ။

ကမ္မဓာရည်းပြီး၏။

------- * -------

(၆၄၅) သင်္ချာရှေးရှိ၊ နက်တူဘိ၊ ဒိဂု, အမည်ပေး။

(၆၄၆) အသမာဟာ၊ သမာဟာ၊ နှစ်ဖြာ-ဒိဂုဒွေး။

(၆၄၇) နပုန်းသကာ၊ ဆုံးသည်မှာ၊ သမာဟာရ, တည်း။
(၆၄၈) တိလိင်, အနေကာ၊ ဆုံးသည်မှာ၊ အသမာဟာရ, တည်း။

ဒိဂုပြီး၏။

------- * -------

(၆၄၉) ဝိဘတ် ခြောက်ထွေ၊ ရှေ့ပုဒ်နေ၊ ခြောက်ထွေ-အမာဒိ။
(၆၅၀) ဣတိ, ကြေရာ၊ ရှေ့ပုဒ်မှာ၊ ပထမာလည်းရှိ။
(၆၅၁) ဝိဘတ်အနက်၊ အများထွက်၊ ပြားချက်-အမာဒိ။

အမာဒိပြီး၏။

တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပြီး၏။

-------- * --------

(၆၅၂) နိပါတ်, ဥပသာ၊ ရှေ့ပုဒ်လာ၍၊ ရှေ့သာ-အတ္ထ၊ ပြဋ္ဌာန်းလှဘိ၊ အဗျယိ၊ လိင်ရှိ-နပုန်းတည်း။
(၆၅၃) ဝိဘတ်ခုနစ်ထွေ၊ နောက်ပုဒ်နေ၊ ပြားလေ-ခုနစ်တည်း။
(၆၅၄) ဥပသာရှေး၊ နိပါတ်ရှေး၊ ပြားရေး-နှစ်ထွေတည်း။
(၆၅၅) ဒီဃ, ငါးထွေ၊ အဆုံးနေ၊ ပြုလေ-ရဿ, ချည်း။
(၆၅၆) အ, မှ-မှောက်တုံ၊ ဝိဘတ်ကြုံ၊ အကုန်-အံ, ချည်းပြု။
(၆၅၇) ဣ, ဥ, နောက်တုံ၊ ဝိဘတ်ကြုံ၊ အကုန်ကြေသမှု။
(၆၅၈) လိင်, ဝိဘတ်, ဝုစ်၊ ပြားမလှုပ်၊ ရုပ်နေမြဲတစ်ခု။

အဗျယီဘောပြီး၏

-------- * --------

(၆၅၉) ပုဒ်တိုင်းပထမာ၊ စ, ယှဉ်ကာ၊ ဆည်းရာ-ဒွန်သမာသ်။

(၆၆၀) သမုစ္စယာ၊ အန္ဘာစယ၊ ဟာရ, နှစ်ချက်၊ လေးမျိုးထွက်၊ အနက်ဆည်းရိုးမှတ်။
(၆၆၁) ဝါကျဦးသာ၊ ရှေ့နှစ်ဖြာ၊ ဟာရ-နှစ်သမာသ်။
(၆၆၂) နပုန်းဧကာ၊ ဆုံးသည်မှာ၊ သမာဟာရ, မှတ်။
(၆၆၃) သတ္တ, အင်္ဂါ၊ ယာဉ်, အင်္ဂါနှင့်၊ ရုက္ခာ, တိဏ၊ ပသု, စသာ၊ များလှကုန်စွာ၊ သမာဟာ၊ ကျမ်းလာ အစဉ်မှတ်။
(၆၆၄) ဣတရိတရ၊ ယောဂသညာ၊ အသမာ, နေကာတိလိင်မှတ်။

ဒွန်သမာသ်ပြီး၏။

သမာသ်အပြား ၆-ပါးပြီး၏

------- * -------

(၆၆၅) ယုတ္တ, အယုတ္တ၊ အလုတ္တ, နှင့်၊ လုတ္တ, နှစ်ဖြာ၊ နိစ္စာ, နိစ္စ၊ သဒ္ဒ, အတ္ထ၊ သဒ္ဒတ္ထ, တိ၊ အာဒိ, မဇ္ဈ၊ ဥတ္တရ, လောပီ၊ နှစ်သုံးလီ၊ ပြားသည်သမာသ်မျိုး။
(၆၆၆) အနက်မစပ်၊ သဒ္ဒါစပ်၊ သဒ္ဒ, အယုတ္တ,။
(၆၆၇) သဒ္ဒါမစပ်၊ အနက်စပ်၊ အတ္ထ, အလုတ္တ,။
(၆၆၈) အဗျယီ, နှင့်၊ နိပါတ်-ဥပသာရ၊ ရှေ့ပုဒ်ကျ၊ နိစ္စ, သမာသ်, တည်း။
(၆၆၉) ဥပပဒ၊ ကိတန္တ၊ နိစ္စ, သမာသ်တည်း။

သမာသ်အပြားတစ်မျိုးပြီး၏။

------ * ------

(၆၇၀) ဗဟုဗ္ဗီလဲ၊ ကမ္မဓာရဲ့ဝယ်၊ အမြဲ-က္ကတ္ထိ၊ တုလျတ်ရှိက၊ ဘာသိတ-ပုံး၊ က္ကတ္ထိဆုံး၊ ပုံးရှုပ်ဖြစ်စမြဲ။

(၆၇၁) န, သဟ, ကု၊ ရှေးပုဒ်စု၊ ပြုလေ-အ, သ, ကာ။

(၆၇၂) သရနှောင်းပြန်၊ န, ကို-အန်၊ ကံ, လည်း-ကု, ကိုသာ။

(၆၇၃) သန္တ, သမာန၊ ရှေ့ပုဒ်ကျ၊ သ, လည်းပြုအပ်စွာ။

(၆၇၄) က္ကကာရန္တ၊ နောက်ပုဒ်ကျ၊ အလည်းပြုအပ်စွာ။

(၆၇၅) အပြုအကြေ၊ အထွေထွေ၊ များလေရှေ့ပုဒ်မှာ။

(၆၇၆) လိင်, အန္တ, မှတ်၊ ထွေထွေညွှတ်၊ သမာသ်နောက်ပုဒ်မှာ။

(၆၇၇) သမာသ်တွင်း၌၊ ပုဒ်ချင်း ဓလေ့၊ အစဉ်ရွေ့၊ ရှေ့နောက်ပြန်သည်သာ။

(၆၇၈) နိပါတ်ရုဠှီ, နာမ်ရုဠှီနှင့်၊ အမည်, ဂုဏ်, ဇာတ်၊ ပုဒ်အာချာတ်၊ သမာသ်-ဝင်သည်သာ။

(၆၇၉) နိဒ္ဓါရဏ၊ ပူရဏ, နှင့်၊ နိဋ္ဌ, တစ်ရပ်၊ အယုတ္တတ်, သမာသ်မတွဲရာ။

(၆၇၉) ပိုဒ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်၊ ကဗျာခြယ်၊ ဤဝယ် သမာသ်ပြီး။

သဒ္ဒသံခိပ်သမာသ်ပြီး၏။

------- ✳ -------

(၇) ကာရကပိုင်း

(၆၈၀) အဖြောင့် မုချ၊ ဝတ်ဥပစာ၊ ဟောရိုးဖြာ၊ သဒ္ဒါ နှစ်ထွေပြား။

(၆၈၁) ဇာတ်, ဂုဏ်, ကြိယ၊ ဒြဗ်, နာမ၊ မုချငါးထွေပြား။

(၆၈၂) ကာရဏူ, နှင့်၊ ဖလူ, သဒိသ၊ ဌာန, ဌာနီ၊ ဂုဏီ, ဂုဏာ၊ သမူဟာ, ဝယဝ၊ သမီပ, နှင့်၊ ဘေဒ, ဘေဒူ၊ တဒ္ဓမ္မူ များထူ-ဥပစာ။

(၆၈၃) သကတ်, ဒြဗ်၊ လိင်, သုံးရပ်၊ ဟောလတ်-ပုဒ်သဒ္ဒါ။

(၆၈၄) သင်္ချာ, ကာရက၊ အကာရက၊ ဟောထ-ဝိဘတ်သာ။

(၆၈၅) ရုပ်ပြီး တစ်ပုဒ်၊ ငါးနက်ထုတ်၊ မုချ, ဥပစာ။

(၆၈၆) ဇာတ်, ဂုဏ်, ကြိယံ၊ ဒြဗ်, နာမံ၊ သမ္ဗန်, ခြောက်သကတ်။

(၆၈၇) ဇာတ်, ဂုဏ်, ကြိယ၊ ဒြဗ်, နာမ၊ ပြားထ-ငါးဒြဗ်။

(၆၈၈) ဝိသဒါ, ဝိသဒ၊ မဇ္ဈ, သုံးဖြာ၊ ခြင်းအရာ၊ သုံးဖြာ-လိင်ဟုမှတ်။

(၆၈၉) ကတ္တု, ကမ္မံ၊ ကရဏံ, နှင့်၊ သမ္ပဒါနာ၊ အပါဒါန၊ အာဓာရ၊ ကာရကဟုမှတ်။

(၆၉၀) လိင်္ဂတ်သမုတ်၊ အာလုပ်ကစ၊ ကြွင်းသမျှ၊ အကာရက မှတ်။

(၆၉၁) ဝိသေသန၊ သကတ္တ၊ ဒဗ္ဗဝိသေသျ, မှတ်။

(၆၉၂) ဝိသေသန၊ ဝိသေသျ၊ ပြားထ-နှစ်လိင်္ဂတ်။

(၆၉၃) ဥပသာရ၊ နိပါတ, နှင့်၊ လိင်္ဂတြိ၊ ပါဋိပဒိကာ၊ သင်္ချာ, ပရိမာန်၊ လေးတန်ဝုတ္တ၊ အာလုပ်, စသား၊ အနက်များ၊ သက်ပြားပထမာ။

ပထမာပြီး၏။

------ ✳ ------

(၆၉၄) ပြုအပ်, ရောက်အပ်၊ ပြီးစေအပ်, သံ၊ ကံအမည်ရှိ၊ ပကတိ, ဝိကတိ၊ နိဗ္ဗတ္တိ, နှင့်၊ ပတ္တိကမ္မ၊ အဝုတ္တ၊ သက်ထ-ဒုတိယာ။

(၆၉၅) ပဓာနာ, ပဓာန၊ ကထိန, ကထိန်၊ ကာရိုတ်ကံ, နှင့်၊ ဓာတ်ကံ, နှစ်ဖြာ၊ ပဓာနာ, နုယောဂ၊ အဝုတ္တ၊ သက်ထ-ဒုတိယာ။

(၆၉၆) ဒြပ်, ဂုဏ်, ကြိယာ၊ ကာလဒ္ဓါ, နှင့်၊ မခြာနိယံ၊ ယှဉ်မြဲမှန်၊ အစ္စန္တသံယောဂ။

(၆၉၇) တိုင် တိုင်, ပတ်လုံး၊ တိုင်အောင်, ဆုံး၊ ခေါ် ထုံးမြန်မာရ။

(၆၉၈) စွာဟု-ပေးတုံ၊ မုဒုံ ပစတိ၊ အစရှိ၊ ကြိယာဝိသေသန။

(၆၉၉) ခဏ, သမယ၊ ကာလ, ဒိသာ၊ စသည်မှာ၊ အာဓာရ, ဉ္ဓကျ။

(၇၀၀) ပုရတ္ထိမေန၊ စသည်အရှိ၊ အဘိတော, ပရိတော၊ ဥဘတော, ဂါမံ၊ အန္တရာ, ရံ၊ သမ္ဗန်, ၏ဟုကျ။

(၇၀၁) ဝိနာ, ညတြ၊ အန္တရေန၊ ဓိ, လျှင်စ၊ ယှဉ်က-ဒုတိယာ။

(၇၀၂) အာ, အနု, ဓိ၊ အဘိ, ဥပ၊ အာဓာရမှာ၊ ဒုတိယာတည်း၊ ပဋိဘာတိ၊ ယှဉ်တုံဘိ၊ မြဲ၏-ဒုတိယာ။

(၇၀၃) ကြိယာ ဝိသေသ၊ ဟောကြသမျှ၊ ဥပသာရ၊ အဘိ-စ၊ ကမ္မပ္ပဝစနီယသညာ။

(၇၀၄) အဘိ, ပရိ၊ ပတိ, အနု၊ ဥပစု၊ ခေါ်မှု-ထိုသညာ။

(၇၀၅) ဣတ္ထမ္ဘူတ၊ လက္ခဏ, ဝိစ္ဆာ၊ ဘာဂ, သဟ၊ ဟီန, ထွေထွေ၊ ထွန်းတုံပေ။ သက်လေ-ဒုတိယာ။

ဒုတိယာ ရာသီပြီး၏။

------ * ------

(၇၀၆) ပြီးစေတတ်သံ၊ ကတ္တားမှန်၏၊ သယံ, ဟေတု၊ ကမ္မ, ဟု၊ သုံးခု-ပြားသည်ဟူ။

(၇၀၇) ပယော ဇကာ၊ ပယောဇ္ဇာ, နှင့်၊ ကာရိုတ်ကတ္တား၊ ခါတ်ကတ္တား၊ နှစ်ပါး-အစုံတူ။

(၇၀၈) ပကတိ, ဝိကတိ၊ ရှိလေသမျှ၊ အဝုတ္တ၊ သက်ကြ-တတိယာ။

(၇၀၉) ပြုကြောင်း ဟူလစ်၊ ကရိုဏ်းနှစ်၊ အဓ္ဓ, ဗာဟိ၊ ထိုနှစ်လီ၊ သက်ပြီ-တတိယာ။

(၇၁၀) ကြောင့်, ပေးတုံက၊ ဟိတ်ခေါ်ရ၏၊ ဇနက, မှန်၊ သမ္ပါပက,၊ ဉာပက, ဟု၊ ဟိတ်သုံးခု၊ သက်မှု-တတိယာ။

(၇၁၁) ပေါင်းယှဉ်တုံက၊ သဟတ္ထတည့်၊ ဒဗ္ဗ, ဂုဏ၊ ကြိယာ, ဟု၊ သုံးခုအပြား၊ ယှဉ်ငြား-သဟ၊ သဒ္ဒိံ, စ၊ သက်ကြ-တတိယာ။

(၇၁၂) အထူးဖြစ်ဟန်၊ သိကြောင်းမှန်၊ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏ။

(၇၁၃) ချို့တဲ့ကြန်အင်၊ သိကြောင်းဆင်၊ အင်္ဂဝိကာရ။

(၇၁၄) ကိစ္စ, လျင်စွာ၊ ပြီးမှုမှာ၊ ကြိယာပဝဂ္ဂ။

(၇၁၅) အားဖြင့်ပေးမှု၊ အထူးပြု၊ ခေါ်မှု-ဘိန္နာဓိကရဏ ဝိသေသနတည်း။

(၇၁၆) ဒဗ္ဗ, ကြိယာ၊ နှစ်ဖြာတို့အား၊ ထူးပြုခြား၊ နှစ်ပါးခွဲဝေရာ။

(၇၁၇) ကတ္တုမှုတ၊ စသည်ငါးဆင့်၊ အနက်-ဖြင့်၊ သက်သင့်,-တတိယာ။

(၇၁၈) ပဥ္စမီချက်၊ မှ, ပေးနက်၊ သက်လေ-တတိယာ။

(၇၁၉) ခဏ, သမယ၊ ကာလ, ဒိသာ၊ အဒ္ဓါ, ကစ၊ အာဓာရ၊ သက်ကြ-တတိယာ။

တတိယာ ရာသီပြီး၏။

------- * -------

(၇၂၀) ဝတ္ထု, ကြိယာ၊ နှစ်ဖြာအခံ၊ သမ္ပဒါန်၊ သက်ရန်-စတုတ္ထီသာ။

(၇၂၁) အာဓာရက၊ အဇ္ဈနုညာ၊ အနိရာကတ္တု၊ သုံးပါးစု၊ ဟောတုသမ္ပဒါ။

(၇၂၂) ဒါ, နှင့်-ရုစ၊ ဓာရ, တလီ၊ သိလာဃာဒိ၊ အယျဉ်သိ၊ များဘိအဖြာဖြာ။

(၇၂၃) တဒတ်, တုမတ်၊ ငှါ-ပေးလတ်၊ နှစ်ရပ်-ပယောဇနာ။

(၇၂၄) စတုတ္ထီ-သာ၊ ထွံ, အာယ၊ ပြုကြ-ငှါပေးရာ။

(၇၂၅) ဂတျတ္ထကံ၊ ချတ္ထကံ၊ ဤနှစ်တန်၊ ကံ၌-စတုတ္ထာ။

(၇၂၆) ကံ, အစွန်, ငြား၊ ကတ္တား, ဟိတ်, မှန်၊ အပါဒါန်, နှင့်၊ သမ္ဗန်, အာဓာရ၊ အချို့မျှ၊ သက်ကြ စတုတ္ထာ။

(၇၂၇) ယင်း အနက်စု၊ အာယ, ပြု ထင်မှု-ကျမ်း၌လာ။

စတုတ္ထီ ရာသီပြီး၏။

------ * ------

(၇၂၈) မှ, အောက်, ထက်, သာ၊ ဖဲကြဉ်ရာ၊ အပါဒါန်ဟုသိ။

(၇၂၉) ယင်း၏စပ်ရာ၊ ကြိယာ၊ ဝိသယာဟူဘိ။

(၇၃၀) နိဒ္ဒိဋ္ဌ ဝိသယ၊ ဥပ္ပါဒျ ဝိသယာ၊ နုမေယျာ၊ ပါဒါန်-
သုံးမျိုးရှိ။

(၇၃၁) ဝဇ္ဇနတ္ထ၊ အပ, ပရိ၊ ယှဉ်တုံဘိ၊ သိလေ-ပဉ္စမီ။

(၇၃၂) ရိတေ, ရဟိတာ၊ ဝိနာ, အညတြ၊ ပုထ, အာရာ၊
အာရကာ, တို့၊ ယှဉ်လာသမျှ၊ ထိုပဒ၊ သက်ကြ ပဉ္စမီ။

(၇၃၃) အဘိဝိဓိ၊ မရိယာဒ၊ ယာဝနှင့်အာ၊ တိုင်အောင်သာ
တည့်၊ ကြိယာမဇ္ဈ၊ ကာရကမဇ္ဈေ၊ အထွေထွေ၊
သက်လေ-ပဉ္စမီ။

(၇၃၄) အောက်, ထက်, ပေးရာ၊ ဦနာ, ဓိက,၊ ဝိဘတ္တမှန်၊
အပါဒါန်၊ သက်ရန်-ပဉ္စမီ။

(၇၃၅) ဒူရန္တိက၊ စသည်ယှဉ်ရာ၊ အဖြာဖြာ၊ သက်ရာ-ပဉ္စမီ။

(၇၃၆) ကြောင့်, ဟုပေးရ၊ ကာရဏ၊ သက်ကြ-ပဉ္စမီ။

(၇၃၇) တတိယာနက်၊ ဟောပုဒ်ထွက်၊ သက်လေ-ပဉ္စမီ။

ပဉ္စမီရာသီပြီး၏။

----- * -----

(၇၃၈) သမ္ဗန္ဓီချင်း၊ ငဲ့တုံလျှင်း၊ စပ်ခြင်းသမ္ဗန်ဟူ။

(၇၃၉) ဝိသေသျ၊ နောက်ပဒ၏၊ ဘေဒအပြား၊ ခွဲတုံငြား၊
များလှသမ္ဗန်မူ။

(၇၄၀) သံ, နှင့်-သာမိ,၊ သမီပ, ဟူ၊ သမူဟာ, ဝယဝ,၊ ဝိကာရ,
နှင့်၊ ဌာန, ဌာနီ,၊ ကာရိ, ကာရိယ,၊ ဇနက, ဇည,၊ ဖလ,
ဟေတု,၊ ဂုဏ, အဝတ္ထာ,၊ စသည်မှာ၊ အရာမကဟူ။

(၇၄၁) သမ္ဗန်-နှစ်ထွေ၊ ထွန်းပြစေဘို့၊ ဝိသေသန၊ ရှေ့ပဒ၊ သက်ကြ-ဆဋ္ဌီတည်း။

(၇၄၂) ဏ, ယု, တိ, တ,၊ ဘော၌ကျ၊ ကွစိ-ဆဋ္ဌီကတ္တားတည်း။

(၇၄၃) အဓိကရဏ၊ သက်သည်-တ,၊ နိစ္စ-ဆဋ္ဌီကတ္တားတည်း။

(၇၄၄) တျာဒိ, မတိ,၊ ပူဇာဒိ-တ,၊ ကံ၌ကျ၊ ကွစိ-ဆဋ္ဌီ ကတ္တားတည်း။

(၇၄၅) ဏ, ယု, တိ, တ,၊ ဘော၌ကျ၊ ကွစိ-ဆဋ္ဌီကံ။

(၇၄၆) ဏီ, ဏွု, တု,၊ ယှဉ်တုံမူ၊ ဗဟု-ဆဋ္ဌီကံ။

(၇၄၇) ကရဏာ, ဓိကရဏ,၊ ဘော, ယှဉ်က၊ ကွစိ-ဆဋ္ဌီကံ။

(၇၄၈) စိန္တ, သရ,၊ ယှဉ်တုံက၊ ကွစိ-ဆဋ္ဌီကံ။

(၇၄၉) ပူရဓာတု,၊ ယှဉ်တုံမူ၊ ဗဟု-ဆဋ္ဌီကရိုဏ်းတည်း။

(၇၅၀) ယဇ, ဇုဟ,၊ သုဟိတ, နှင့်၊ တိတ္တ, ပုဒ်စု၊ ယှဉ်တုံမူ၊ ဗဟု-ဆဋ္ဌီကရိုဏ်းတည်း။

(၇၅၁) ဘီ, နှင့်-တသ,၊ ယှဉ်လက၊ ကွစိ-ဆဋ္ဌီပါဒါန်တည်း။

(၇၅၂) အောက်ထက်ပေးရ၊ ဝိဘတ္တ၊ ကွစိ-ဆဋ္ဌီပါဒါန်တည်း။

ဆဋ္ဌီ-ရာသီပြီး၏။

------ * ------

(ဗျာပိကာဓာရ၊ ဩပသိလေသိကာဓာရ၊ ဝေသယိကာဓာရ၊ သာမီပိကာဓာရ။ ။ ဆောင်ပုဒ်။)

(၇၅၃) နံ့ရာ, ငြိရာ,၊ ကျင်လည်ရာ,၊ နီးရာ, လေးဌာန။

(၇၅၄) ကြိယာ၏၊ မှီရာအမှန်၊ ကံ, နှင့်-ကတ္တား,၊ တည်ရာငြား၊ လေးပါးအာဓာရ။

(၇၅၅) အဓိကရဏ,၊ ဩကာသ,၊ ဓာရ-ခေါ်သုံးလီ။

(၇၅၆) လေးပါးထိုမှ၊ အာခ၁ရ၊ သက်ကြ-သတ္တမီ။
(၇၅၇) လက္ခဏဝန္တ,၊ လက္ခဏ, နှင့်၊ လက္ချ, လက္ချဝန်,၊ ဤလေးတန်၊ ဝေဖန်သိရမည်။
(၇၅၈) ကြောင့်, ဟုပေးရ၊ နိမိတ္တ၊ သက်ရသတ္တမီ။
(၇၅၉) ဂဟာဒိ-ကံ,၊ သမွဒါန်, နှင့်၊ ပါဒါန်, ကရဏ,၊ အချို့မျှ၊ သက်ကြ-သတ္တမီ။

သတ္တမီရာသီပြီး၏။

-------- * --------

(၇၆၀) စဉ်, လျက်, ခေါ်ဘိ၊ ကြိယာနှစ်ချက်၊ လုယက်ခြင်းရာ၊ ပြိုင်သည်မှာ၊ အနာဒရမည်။
(၇၆၁) အနာဒရိယ,၊ နာဒရနှင့်၊ ဝန္တ-နှစ်ရပ်၊ ဝေဖန်အပ်၊ ဆဋ္ဌီ-သတ္တမီ။
(၇၆၂) တွင်, ဟုပေးပြန်၊ နိဒ္ဓါရဏ်, တည့်၊ ဇာတ်, နာမ်, ဂုဏ,၊ ကြိယ,၊ ဘေဒ-ပြားလေးလီ။
(၇၆၃) သာမိ, ဣဿရ,၊ ကုသလ၊ ကောဝိဒ,၊ စသည်ယှဉ်လတ်၊ ကံလည်းမှတ်၊ ဆဋ္ဌီ-သတ္တမီ။

ဆဋ္ဌီ, သတ္တမီရာသီပြီး၏။

------- * -------

(၇၆၄) ဟေတု, နိဒါန၊ စသည်ယှဉ်ဖက်၊ ဟိတ်အနက်၊ သက်လေ-ဝိဘတ်ကုန်။
(၇၆၅) တော, ပစ္စည်းချက်၊ ဝိဘတ်နက်၊ သက်လေ-အလုံးစုံ။
(၇၆၆) ထသော, သော, ဟု၊ ခေါ်မှုမြန်မာ၊ ပုဒ်သညာ၊ တုလျာဓိကရဏ၊ ဝိသေသန-တည်း။

(၇၆၇) ပဓာန-နှင့်၊ အရတူစွာ၊ ထိုပုဒ်မှာ၊ ပဓာန-နည်းပြီး။

(၇၆၈) ဝိပလ္လာသ၊ နည်းခွဲကျမှု၊ သတ္တဝိဘတ်၊ အတ္ထအချက်၊ အကုန်သက်၊ အနက်မရွေးပြီ။

ကာရက ပြီး၏။

------- ✳ -------

(၁) ခုနစ်ရာ့ခြောက်ဆယ်၊ လက်ာခြယ်၊ ဤဝယ်ပြီးကဗျာ။

(၂) အင်္ဂ, သုဥ်, ဒွိ, ဧက်၊ သက္ကရာဇ်၊ ဖွားလစ်-ကျမ်းဆရာ။

(၃) မုံရွာလယ်တီ၊ တောရမ္မီ၊ မထေရ်ဉာဏ်ဓဇာ။

(၄) သော, ဆ, ဒွိ, ဧက်၊ သက္ကရာဇ်၊ ပြီးလစ်-ဆောင်း လယ်မှာ။

(၅) သဒ္ဒ သံခိပ်၊ ဘွဲ့တံဆိပ်၊ ခတ်နှိပ်မည်သညာ။

(၆) ကျမ်းဂန်ခပင်း၊ အနက်လင်း၊ နှုတ်တွင်းဆောင်သူမှာ။

(၇) ပညာဓိက၊ ဆုကြီးရ၊ အမျှ့ကိုးကွယ်ရာ။

(၈) ကျမ်းပြုပါရ၊ ဤပုညကြောင့်၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ငြိမ်းစေခလို၊ ဆုပန်ဆို၊ ဗိုလ်လူသတ္တဝါ။

(၉) အနာမျိုးကင်း၊ မိုးမင်းသည်းထန်၊ နိုင်ငံခပ်သိမ်း၊ တရားထိန်း၊ ငြိမ်းစေအဖြာဖြာ။

(၁၀) ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ တရားရောင်လည်း၊ မိုက်မှောင်ပယ်ထွန်း၊ ထိန်ထိန်ရွှန်း၊ ထွန်းစေ သာသနာ။

သဒ္ဒသံခိပ်ကျမ်းပြီး၏။

------- ✳ -------